Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

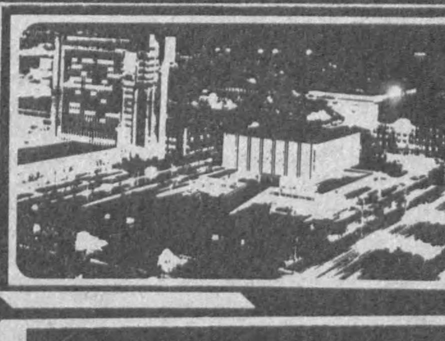

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 65 (8.800) ◆ 1996 йил ◆ 3 июнь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Тадао Чино бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилаётган пайт.

Абдувоҳид Тўраев (ЎзА) олган сурат

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 31 май куни Япониянинг қишлоқ хўжалиги, ўрмон ва балиқчилик бўйича молия корпорацияси раиси ўринбосари Тадао Чино бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Япониянинг таниқли иқтисодчи мутахассислари ва молиявий ташкилотлари вакиллари ҳамда олимларидан иборат мазкур йирик делегациянинг юртимизга ташрифини Ўзбекистон билан ҳамкорликни ривожлантиришга бўлган алоҳида қизиқиш, дея баҳолади. Шунингдек, Президент Ислом Каримов Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги ҳамкорлик мунтазам ривожланиш босқичига киргани ва республикамиз ҳукумати ушбу алоқаларни янада кенгайтиришдан манфаатдорлигини таъкидлади.

Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини равнақ топтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Ўзбекистон раҳбари Тадао Чинога «Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси» унвони берилгани икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ришталарининг мустаҳкамланиши, маданий алоқалари ривожига ҳисса қўшади, деб умид билдирди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Содиқ Сафоев, Бош вазир ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Рустам Азимов иштирок этди.

Қабулда Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Укэру Магосаки ҳозир бўлди.

(ЎзА)

ТАДАО ЧИНО — ТОШКЕНТНИНГ ФАХРИЙ ФУҚАРОСИ

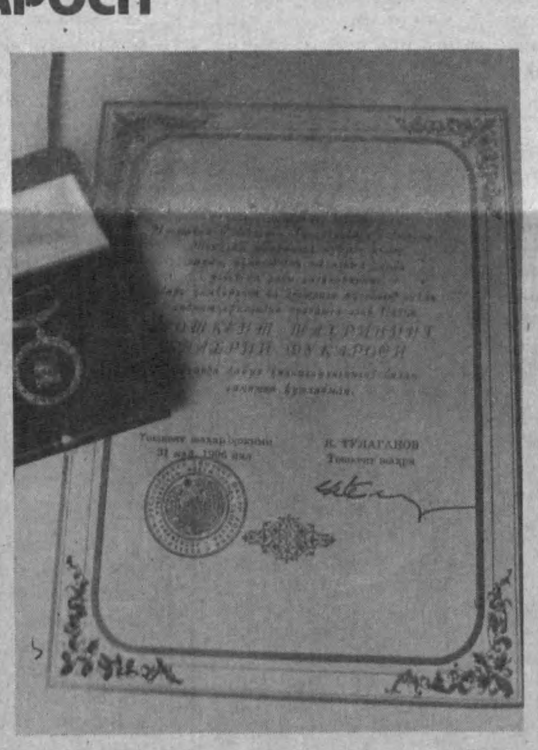

Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришгандан сўнг унинг Япония билан алоқалари ривожланиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Мамлакатларимиз ўртасида амалий алоқалар ўрнатиш, Ўзбекистон иқтисодиётига Япония сармояларини жалб этишга Япониянинг қишлоқ хўжалиги, ўрмон ва балиқчилик бўйича молия корпорацияси раисининг ўринбосари Тадао Чино катта ҳисса қўшмоқда.

Маълумки, Тадао Чино бошчилигидаги Япония амалий доираларининг нуфузли делегацияси аъзолари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан қабул қилинди, улар Бош вазир Ўткир Султонов билан учрашдилар.

Тадао Чинонинг Ўзбекистон ва Япония халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, иқтисодиётни ривожлантириш, мустақил Ўзбекистон Республикаси пойтахти нуфузини янада ошириш ишига қўшаётган катта хизматларини эътиборга олган ҳолда у Тошкент шаҳрининг фахрий фуқаролигига қабул қилинди.

31 май куни Тошкент шаҳар ҳокимлигида Тадао Чинога «Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси» гувоҳномаси ва нишонини тантанали топшириш маросими бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов Тадао Чинони унга Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси унвони берилганлиги билан қизғин ва самимий муборакбод этди. Ўзбекона одатимизга кўра миллий тўн кийгизди, эсдалик совғаси топширди.

Козим Тўлаганов ҳозир Тошкентда хорижий сармоялар жалб этилган 1000 тадан кўпроқ қўшма корхона рўйхатга олинганлигини, уларнинг 600 таси фаолият кўрсатаётганлигини таъкидлаб ўтди. Улар орасида Ўзбекистон — Япония қўшма корхоналари ҳам борлиги қувонарлидир. Пойтахтга Япония амалий доираларининг бу нуфузли делегациясининг келиши мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилиши шубҳасиздир.

Тадао Чино ўзига кўрсатилган юксак иззат-икром учун миннатдорчилик изҳор этди. У мактабда ўқиб юрган пайтларидаёқ жўғрофия дарсларида Тошкент шаҳрини хотирасида маҳкам сақлаб қолганлигини айтди. Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнг эса бу унинг мамлакатимизга учинчи бор келишидир. Тадао Чино VI асрдаёқ Буюк Ипак йўли шарофати туфайли Ўзбекистон билан Япония ўртасида алоқалар мавжуд бўлганлигини эслатди. Ана шу Буюк Ипак йўлининг ажойиб анъаналари яна тикланиши, Ўзбекистон билан Япония халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тобора кенгайиб ва чуқурлашиб бориши учун у қўлидан келган ҳамма нарсани қилишга ваъда берди.

Тадао Чинога «Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси» унвонини берилиши маросимида Япониянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Укэру Магосаки ҳозир бўлди.

СУРАТЛАРДА: Тадао Чино; «Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси» гувоҳномаси ва нишони.

Рустам Шарипов суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ-ҲУДУДИЙ БИРЛИКЛАР, АҲОЛИ ПУНКТЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА БОШҚА ТОПОНИМИК ОБЪЕКТЛАРНИНГ НОМЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимиз мустақиллигига беш йил тўлаётганига қарамай, ҳамон жойларда топонимик объектларнинг эски тузум ва коммунистик мафкурага хизмат қиладиган, халқимиз тарихи ва миллий анъаналарига боғлиқ бўлмаган номлари мавжуд. Булар истиқлол мазмун-моҳиятини тушунмасликдан, миллий мафкура ва миллий ғурур сустлигидан, баъзан эса масъулиятсизлик ва бефарқлик иллатлари туфайли келиб чиқмоқда. Натижада халқимизни янгича фикрлаш ва яшашга ўргатаётган бир пайтида мустақиллик ғояларидан чалғитмоқда. Ҳокимликлар, улар қошидаги топонимия комиссияларининг етарли даражада фаолият кўрсатмаётганини ҳисобга олиб,

Вазирлар Маҳкамаси Қарор қилади:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг топонимик объектлар номларини тартибга солиш борасидаги ишлари талаб даражасида эмас, деб ҳисоблансин. Бу борадаги камчиликлар учун Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига кўрсатиб ўтилсин.

2. Ўзбекистон Республикасидаги топонимик объектларга ном бериш масалаларини мувофиқлаштирувчи республика комиссиясининг янги таркиби иловага мувофиқ, ушбу комиссия тўғрисидаги низом тасдиқлансин.

Республика комиссиясига белгиланган қоидалар асосида топонимик объектларнинг номларини ўзгартириш ва тартибга солиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиб жойларга юбориш топширилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари зиммасига маъмурий-ҳудудий бирликлар, аҳоли пунктлари, ташкилотлар, корхоналар, кўчалар, майдонлар, хиёбонлар ва бошқа объектларга ном бериш, уларнинг номларини ўзгартириш ва тартибга солиш масъулияти шахсан юклатилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига:

— 10 кун муддат ичида ҳокимликлар қошида ташкил этилган топонимик комиссиялар фаолияти ва таркибини кўриб чиқиш, олиб бораётган ишларини фаоллаштириш мақсадида комиссиялар таркибига тарихчилар, тилшунослар, ҳуқуқшунослар, жамоатчилик ва маҳаллий бошқарув идоралари вакилларини жалб этиш;

— 1996 йил 1 сентябргача ўзгартириладиган топонимик объектлар номларини қайта кўриб чиқиш, эски тузум давридан сақланиб қолган, номлари халқимиз тарихи ва анъаналари билан боғлиқ бўлмаган объектлар номларини ўзгартириш ва уларга ном беришда тарихий, миллий, табиий ва бошқа маҳаллий шароитларни ҳисобга олиш, кишилар шарафига қўйилган барча номларнинг белгиланган қоидалар ва мақсадларга мувофиқлигини қайта кўриб чиқиш топширилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки:

— объектларга кишилар номини бериш ҳақидаги маҳаллий ҳокимият органларининг қарорлари дастлабки тарзда Ўзбекистон Республикасидаги топонимик объектларга машҳур кишиларнинг номини бериш масалаларини мувофиқлаштирувчи республика комиссияси билан келишилиши шарт;

— Ўзбекистон Республикаси ҳудудида шахсларнинг ҳаёт чоғида номини бирор жойга қўйишга ҳамда абадийлаштиришга рухсат берилмайди.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 9 мартдаги 123-сон қарори ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКАДАГИ БИР ҚАНЧА КОРХОНА ВА ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига қўшаётган ҳиссаси, «Интурист» меҳмонхонасини қуришда ва «Биржа маркази» биносини қайта тиклаб, муддатидан илгари фойдаланишга топширишда қилган фидокорона меҳнати ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этаётганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Габзалилов Ринат Гильммутдинович — «Вақт» миллий депозиторийси акциядорлар жамиятининг бош директори

Мусабоев Инатулло Жўраевич — «Ўзсувқурилиш» давлат концерни «Тошкентсувқурилиш» трестининг 7-механизациялашган кўчма колоннаси бетончиси

Эргашев Мўмин Алимович — «Ўзсаноатхўжаликқурилиш» давлат корпорацияси «Ўзшаҳарқурилиш» уюшмасининг 354-механизациялашган кўчма колоннаси дурадгори

ҚУЙИДАГИЛАРГА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИЛСИН:

Йўлдошев Олим Мажидович — «Ўзагроқурилиш» республика ишлаб чиқариш давлат-ширкат қурилиш бирлашмаси раиси

Камолов Вил Шодмонович — «Ўзжамоахўжаликқурилиш» бирлашмаси раиси

Низомов Қурбонжон — «Ўзмонтажмахсусқурилиш» уюшмаси «Ўзэлектромонтаж» бирлашмасининг Тошкент монтаж бошқармаси электрмонтажчиси

Ғуломов Эргашбой — «Ўзавтойўл» давлат концерни «Автомагистраль» ихтисослаштирилган йўл тузатиш-қурилиш бирлашмасининг асфальт ёткизиш машинисти

Ҳошимов Мадиёрбек Ҳасанович — «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси «Тошмахсуспардозқурилиш» очиқ турдаги акциядорлар жамияти бошқаруви раиси

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Абдижалилов Абдимажит — «Ўзқурилишматериаллари» давлат концерни Ғазалкент тошга ишлов бериш комбинати очиқ турдаги акциядорлар жамияти ишлаб чиқариш-технология бўлими бошлиғи

Жўрабоев Зойиржон Ғаниевич — «Ўзжамоахўжаликқурилиш» бирлашмаси Фарғона вилояти тресті 103-хўжаликлараро махсус механизациялашган кўчма колоннаси мармарчилар бригадаси бошлиғи

Илҳомов Улуғбек Ҳусанович — «Даврхитектқурилиш» қўмитаси Ўзбекистон шаҳарсозлик лойиҳалаш ва илмий-текшириш институти очиқ турдаги акциядорлар жамияти бошқаруви раиси

Мирзахонов Жумадилла Мустафоевич — «Ўзагроқурилиш» бирлашмаси «Агроқурилишкомплекси» жамоа корхонаси 467-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннасининг комплекс бригадаси бошлиғи

Султонхўжаев Сайфулла Каримович — «Ўзагроқурилиш» бирлашмаси «Агроқурилишкомплекс» жамоа корхонаси бошлиғи

Тошпўлатов Икром Норбекович — «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси «Тошмахсуспардозқурилиш» очиқ турдаги акциядорлар жамиятининг 28-қурилиш бошқармаси сувоқчилар бригадаси бошлиғи

Файзуллаев Абдулла Фатхуллаевич — Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси биржа фаолияти департаменти бошлиғи

Ҳайитов Ахмат — «Ўзбошқурилишёғочсаноат» бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Ҳасанхўжаев Анвар Рамзиддинович — Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг республика биржа маркази биноси қурилиши дирекцияси директори

Эркабоев Рустам Садирович — «Ўзсаноатхўжаликқурилиш» давлат корпорацияси «Ўзшаҳарқурилиш» уюшмаси раисининг ўринбосари

Қозоқбоев Тоҳир Маматқулович — «Ўзсувқурилиш» давлат концерни «Тошкентсувқурилиш» трестининг 7-механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 май

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этишни ва уларнинг фаолиятини рағбатлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» Фармон чиқарди.

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 31 май куни Жаҳон банки ижрочи директорлари делегациясини қабул қилди.

❑ Бош вазир Ўткир Султоновнинг фармойиши билан табиий офатдан зарар кўрган Тожикистон аҳолисига инсонпарварлик ёрдами кўрсатиладиган бўлди.

❑ Сурхондарё вилояти пиллачилари мамлакатда биринчи бўлиб пилла тайёрлаш йиллик режасини ошириб бажардилар.

❑ Бугун Тошкентда қанд диабети муаммоларига бағишланган халқаро анжуман ўз ишини бошлади.

❑ Кеча тўрт йиллик танаффусдан сўнг Тошкентга Озарбайжон авиакомпаниясининг самолёти қўнди. Шундай қилиб Тошкент — Боку йўналишида самолётлар қатнови бошланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Бугун Кисловодскда Озарбайжон, Арманистон, Грузия ва Россия президентларининг олий даражадаги учрашуви бўлади. Унга Россиянинг Кавказдаги республикалари, ўлка ва вилоятлари раҳбарлари ҳам таклиф этилган.

❑ 2 июнга ўтар кечаси Украина ядровий қурол-аслаҳаларининг энг сўнггилари Россияга чиқариб кетилди. Украина халқаро аҳдлашувга мувофиқ зиммасига ядросиз давлат мақоми мажбуриятини олганлиги учун унинг ядровий қурол-аслаҳалари Россияга олиб чиқиб кетилди.

❑ 1 июндан Россияда рубль эркин айирбошланадиган валюта деб эълон қилинди.

❑ Кеча Санкт-Петербург губернатори лавозимига сайловларнинг иккинчи босқичида шаҳар маъмурияти бошлиғи Анатолий Собчакка нисбатан сайловчиларнинг кўпроқ овозини олган унинг собиқ ўринбосари Владимир Яковлев ғалаба қозонди.

❑ Кемерово вилоятининг Литвиново бекати яқинида йўловчи электр поездининг юк ортилган состав билан тўқнашиб кетиши оқибатида 18 киши ҳалок бўлди, 61 киши жароҳат олди.

❑ Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Ақаевнинг Фармони билан ўзбек балет раққосаси Бернора Қориевага «Қирғизистон халқ артисти» фахрий унвони берилди.

ХОРИЖДА

❑ Бугун Истамбулда жаҳонда нуфус масалаларига бағишланган халқаро анжуман иш бошлайди. Унда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби Бутрос Ғолий иштирок этади.

❑ «Ликуд» ўнг блокининг етакчиси Беньямин Нетаньяху Исроилда илк бор ўтказилган Бош вазир ялпи сайловларида Исҳоқ Рабин устидан ғалаба қозониб, мамлакат ҳукумати раҳбари бўлди.

❑ НАТОнинг ташқи ишлар вазирлари даражасидаги бугун Берлинда бошланадиган навбатдаги сессиясида ушбу ҳарбий блок истиқболи масалалари муҳокама этилади.

❑ Венада Европада оддий қуролли кучлар тўғрисидаги шартнома амал этишини кўриб чиқишга бағишланган халқаро анжуманда ушбу аҳдлашувга кўра Россиянинг мамлакат чегараси бўйлаб жойлаштирилган қисмларини йўқотиш муддати яна уч йилга узайтирилди.

❑ Чехияда бўлиб ўтган парламент сайловларида консерватив фуқаролар-демократик партияси вакиллари кўпчилик овозни олдилар.

❑ Венесуэланинг Олий суди мамлакатнинг собиқ президенти Карлос Андрес Переснинг давлат маблағларини талон-тарож қилишда айблаб, уни икки йилу тўрт ой муддатга озодликдан маҳрум этди.

❑ Хитойнинг Шанхай шаҳрида Клан Сюе оиласи тўрт авлодга мансуб 114 кишидан иборат бўлиб, уларнинг энг каттаси 99, энг кичиги эса 1 ёшда экан.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ •

ЮРТ ЎҒЛОНИ ХОТИРАСИ

Ўзбекистон Фанлар академиясида атоқли давлат ва жамоат арбоби Файзулла Хўжаевнинг 100 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва илмий конференция бўлиб ўтди.

Тантанали йиғилишни Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти Тўхтамурод Жўраев кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг вице-президенти И. Искандаров атоқли давлат арбобининг ҳаёти, ижтимоий фаолияти ва илмий меросининг аҳамияти ҳақида маъруза қилди. Шунингдек, йиғилишда таниқли ёзувчи Ўткир Ҳошимов, Бухоро вилояти ҳокимининг ўринбосари А. Халилов, Бухоро давлат университети кафедра мудири Ф. Қосимов, меҳнат фахрийлари Б. Раҳимов, Н. Муҳиддинов, О. Алимов ва бошқа таниқли олимлар сўзга чиқиб, Файзулла Хўжаев илмий меросининг халқимиз маданияти, маънавияти, давлат қурилиши ва ижтимоий-сиёсий тараққиётидаги аҳамияти тўғрисида сўзладилар.

Гулнора ҚУРБОНОВА.

Футбол

ЙИРИК ҲИСОБДА

Шанба куни мамлакатимизнинг олтита шаҳрида олий лига, 8-тур ўйинларининг қолган учрашувлари бўлиб ўтди. Ушбу турнинг асосий учрашувларидан бири — МҲСК — «Наврўз» ўйинида энг йирик ҳисоб қайд этилди — 7:1. Армиячи Шуҳрат Раҳмонқулов энг яхши ўйин кўрсатиб, «хет-трек»ка эришди — у рақиблар дарвозасига кетма-кет 3 та тўп киритди.

— Яна ҳам кўпроқ гол киритилиши мумкин эди, имкониятлар тўлиқ ишга солинмади, — дейди жамоа мураббийси Баҳром Ҳакимов. Дарҳақиқат, чемпионат пешқадамларидан бири сифатида бораётган МҲСК жамоасининг ўйинлари тобора кўпроқ мухлислар эътиборини жалб этмоқда.

Энди 8-тур ўйинларининг натижалари билан танишинг:

«Нефтчи» — «Трактор» — 2:1
«Янгиер» — «Динамо» (С) — 1:0
«Машъал» — «Сўғдиёна» — 1:1
«Нурафшон» — «Косонсой» — 5:0
«Динамо» (У)— «Пахтакор» — 0:2
«Атласчи» — АСК — 0:0
«Дўстлик» — «Навбаҳор» — 0:2.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Спорт

ОЧИҚ БИРИНЧИЛИК

Тошкент Давлат юридик институтининг «Юрист» спорт мажмуасида соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланиб, бокс бўйича институт биринчилиги учун очиқ турнир бўлиб ўтди.

Ушбу мусобақада «Спартак», «Пахтакор», «Меҳнат заҳиралари» спорт жамиятлари, шунингдек, пойтахтдаги 6 та олий ўқув юртидан 79 нафар боксчилар қатнашди. Беш кун давомида рингда ҳаммаси бўлиб 57 та қизғин жанглар бўлиб ўтди. Турнирда шунингдек, Ангрен шаҳридан келган боксчилар ҳам муваффақиятга эришдилар. Жами 12 та вазн тоифаси бўйича мусобақаларда ангренлик чарм қўлқоп усталари бешта олтин медални қўлга киритдилар. Шунингдек, театр ва рассомчилик институтининг спортчилари ҳам юқори натижа кўрсатдилар. Қолган барча жамоалар биттадан совринли ўринни олиш билан кифояландилар. Юридик институтнинг жамоаси ёш бўлишига қарамай жуда яхши тайёргарлик кўрганлигини намойиш этиб, келгусида янада юксак ўринларни эгаллашга ишонч уйғотди. Институт жамоасининг ҳисобида битта кумуш ва учта бронза медаллари бор. Ушбу олий ўқув юртида спорт ишларини янада жонлантириш борасида катта ишлар амалга оширилмоқда.

Ю. САПАРОВ.

31 май куни Тошкент шаҳри ҳокимлигида Бектемир тумани-даги «Роҳат» кўли ҳудудида гольф-клуб қуриш ва ундан фойдаланиш бўйича АҚШнинг «Олден стар инк» халқаро корпорацияси билан қўшма корхона ташкил этиш тўғрисидаги шартномани имзолаш маросими бўлиб ўтди.

«РОҲАТ» КЎЛИДА — ГОЛЬФ-КЛУБ

Маълумки, гольф — табиий майсазорда тўпча ва таёқчалар билан ўйналадиган спортнинг бир тури бўлиб, унда ўйинчилар коптокни чуқурчаларга туширишлари керак бўлади. Бу ўйин ўрта асрлардаёқ мавжуд бўлиб, ҳозирги пайтда АҚШ, Канада, Буюк Британия, бошқа тараққий этган мамлакатларда жуда оммалашиб кетган.

Имзоланган шартномага мувофиқ қўшма корхона 1997 йил 1 сентябрга қадар «Роҳат» кўли ҳудудида гольф-клуб мажмуасини қуриб битказиши керак. Бу ерда гольф ўйналадиган майдон билан бир қаторда ресторан, иккита емакхона, сузиш ҳавзаси, маъмурий бино ва бошқа иншоотлар бўлади. Қўшма корхонанинг устав капитали 2 миллион АҚШ долларига тенгдир.

Шартномани имзолаш маросимида сўзга чиққан АҚШнинг «Олден Стар инк» халқаро корпорацияси раиси Янг Хе Кил ҳамма халқаро андозаларга жавоб берадиган, 18 та чуқурча бўладиган гольф-клуб мажмуасининг қурилиши мустақил Ўзбекистон Республикаси пойтахти — Тошкент шаҳри обрў-эътиборини янада кўтариш мақсадларига хизмат қилишини таъкидлаб ўтди. Ушба мажмуанинг ишга тушиши билан шаҳар аҳолиси, хорижий ваколатхоналарнинг вакиллари чет элларда жуда оммавий бўлган спортнинг бу тури билан шуғулланиш, мириқиб ҳордиқ чиқариш имкониятига эга бўладилар.

Шартномани имзолаш маросимида Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этди.

СУРАТЛАРДА: шартномани имзолаш пайтида, гольф-клуб мажмуаси қурилишининг лойиҳаси.

Буюк Ипак йўлларида

КУЛОЛЧИЛИК САНЪАТИ НАМОЙИШИ

Яқинда Ўзбекистон Рассомлар уюшмасининг марказий кўргазма залида Республика маданият ишлари вазирлиги, Ҳамза номли санъатшунослик илмий-текшириш институти, П. Беньков номли Республика бадиий ўқув юрти ва Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси томонидан ташкил қилинган «XX асрда Буюк Ипак йўли, янги фалсафа» мавзуида кулолчилик санъатининг ноанъанавий йўналишидаги халқаро симпозиуми қатнашчиларининг асарлари кўргазмаси очилди.

Кўргазмага қўйилган швейцариялик Ферэна майорнинг «Бир занжирда», франциялик Люс Жоттернинг «Кўтарилаётган Бухоро», Илона Ромуле (Латвия)нинг «Икки минора оралиғида», Александр Львович (Қозоғистон)нинг «Ипак йўлининг туғилиши», Сергей Смоляков (Ўзбекистон)нинг «Ер хотираси» ва бошқа қатор асарларни кўздан кечирар эканмиз муаллифларнинг жаҳон тараққиётига, унинг айрим жиҳатларига, дунёнинг бирлигига ўзларининг тафаккур ва тасаввури даражасида қарашларини баён этганликларини ҳис қиламиз.

Жаҳон маданиятининг маълум бир қиррасини ташкил этган санъатнинг бу йўналиши бўйича Марказий Осиё мавзусига бағишланган бундай кўргазма учинчи марта ташкил этилди. У санъатшунослар ва мухлисларда катта таассурот қолдирмоқда.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

Тадбиркорга омад ёр

ГЎЗАЛЛАР ЯРАТАЁТГАН ГЎЗАЛЛИК

«Қалб гўзаллиги ва бокиралиги; меҳнаткашлик ва иймон саломатлиги; ташқи гўзаллик ва ёқимтойлик — аёл гўзаллигининг асосий белгиларидандир», дейилади «Аёллар ҳикмати» китобида. «Чин мусулмалар учун 70 ҳунар оз», дейди донолар ҳам.

Дарҳақиқат «Бокира, покиза, суюмли, ардоқли, бахтли ва саодатли бўлишни орзу этган ҳар бир хотин-қиз бичиш-тикиш, тўқишни билиши зарур. Унинг қолган билиши керак бўлган ҳунари уй тутиш ва ҳовли ишлари юмушларидир», — деган иборани онамдан кўп эшитардим. Шундай хислатга эга аёллargина ҳар томонлама гўзал аёл деб аталар экан.

Яқинда пойтахтимиздаги «Шарқ гули» ҳиссадорлик жамиятида бўлдим. Ҳамроҳим мени попоп цехига бошлади. У ерга киришим ҳамоноқ онам айтмиш ҳар томонлама гўзал, тадбиркор-у оқила аёллар даврасида ҳис этдим ўзимни. Гўё Ўзбекистоннинг миллий ифтиҳорини кўз-кўз қилгувчи чаманзор ичига кириб қолгандек бўлдим.

Ажабо, аёлларнинг ўзи гўзаллик, дейишади. Гўзалларнинг гўзаллик яратиши эса мўъжизадан бошқа нарса эмас. Ўз дастгоҳлари олдида ўтирган, чеҳраларидан нур ёғилиб турган қиз-жувонларнинг қай бири жойнамоз, қай бири палак, қай бирлари эсдалик паннолари, гулкўрпа-ю шоҳи сўзана... тикиш билан машғуллар. Эътибор билан қарасангиз, улар ҳар бир ишни тадбир ўлчови билан қандайдир андиша, заковат нури билан бажараётганликларининг шоҳиди бўласиз.

Қадимдан келинликнинг зийнати саналган дорпеч, кирпеч, сўзана, палак ва гулкўрпа кабиларга боқсангиз, улар халқимизнинг олис ўтмишидан хабар бераётгандек, овозсиз, бироқ маънодор сўзлаётгандек...

Олма қури, пахта гули, мойчечак, марварид, нок гули каби одоби, яъни услуби янги бўлган нусхаларга боқсангиз улар истиқлол мусиқасини қалбингизга олиб кираётгандек, мустақиллик қўшиғини қўшиб куйлаётгандек эди.

Пойтахтимиздаги «Шарқ гули» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси 1993 йил охирида ҳиссадорлик жамиятига айлантирилгач, иш унуми кескин ўзгарди. Халқ истеъмоли моллари қаторига миллий амалий ноёб санъат буюмларидан шоҳи сўзана, зардевор, дорпеч, кирпеч, чойшаб, палак, гулкўрпа, ёстиқ ғилофи, совға паннолари, келин ва куёвлар учун тўй либослари, зарбоф тўн, пешмат сингарилар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Саида Ғаниева раислик қилиб келаётган мазкур ҳиссадорлик жамияти 1124 нафар ишчи-хизматчини ўз сафига бирлаштирган. Улар мавжуд тикув, дўпи, попоп, тайёрлов, бичув, ноёб попоп, йигирув, бўёқ цехлари ва тажриба участкаларида фаолият юритадилар. Биргина попоп ва ноёб попоп цехларининг ўзида 300 дан зиёд чеҳраси ҳур, қўли гул чеварлар меҳнат қилишади.

Ҳар бир соҳадаги ижобий натижага фақат ва фақат изланиш, бой тажриба, ўз касби устида сабр-қаноат ила қилинган меҳнат эвазига эришиш мумкин. Зеро ноёб попоп цехи чеварлари билан бўлган суҳбатимиз фикримизни яна бир бор тасдиқлайди.

Дарҳақиқат, «гулкўрпа», ижодкори Сапура Сайдалиева, «Тошкент манзараси» ижодкори Маъсуда Исмоилова, «Шоҳи сўзана» мажмуи ижодкори Марҳамат Пўлатова, Раъно Кўқонова, Ҳалима Шоакбарова, Матлуба Исаева, Машкура Қосимова, Светлана Плотникова, Ёқутхон Нурматова каби гўзаллик яратувчиларнинг аввали — 40, охири — 23 йиллик иш тажрибасига эга бўлган ҳунар соҳибаларидир.

Шунингдек, Маъмура Самиғова етакчилик қилаётган дўппи цехида 100 га яқин хотин-қиз фаолият кўрсатишади. У ерда аёл ва эркаклар дўпписининг 10 дан зиёд тури ишлаб чиқарилади. Қўл меҳнати билан тайёрланувчи чуст дўпписи, бодомгули номли Марғилон дўпписи, духобага тикиладиган чор гули, ироқи дўппининг 3-4 хил нусхаси, гилам дўппи кабилар ўзининг чиройлилиги, сеҳрловчи жилолари, ўзига хос жозибаси билан ҳар қандай инсонни ўзига ром эта олади.

— Бизнинг миллий буюмларимизни, — дейди жамиятнинг умумий ва ташкилий ишлар бўйича кенгаш раиси ўринбосари Шоира Аҳмадалиева, — нафақат республикамиз халқлари, балки хориждан келган меҳмонлар ҳам ниҳоятда қадрлашади, севиб харид қилишади.

Корхонанинг биқингинасида «Шарқ гули» маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўкон бор. Республикамизга келаётган меҳмонлар борки, дўконга кирмай ўтмайдилар. У ерда ҳар бир харидорни ўзига маҳлиё этувчи ўзбеклар юртидан ажиб ҳикоя сўзлаб бергувчи миллий кийим ва анжомларнинг барчаси мавжуд.

Кўл-кўзингиз дард кўрмасин, гўзаллик ижодкори — тадбиркор гўзал аёллар!

Насиба ҲОЖИМУРОД қизи.

Ҳозирги талаблар асосида иш юритаётган «Шарқ» нашриёт-матбаа концернида кўплаб босма ишлари компьютерлар ёрдамида амалга оширилади. Махсус компьютер цехида эса малакали операторлар ишлашади. Ана шундай ўз касбининг усталаридан Шарофат Менгнорова ва Гулчеҳра Ҳикматовалар бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

СУРАТДА: Шарофат Менгнорова ва Гулчеҳра Ҳикматовалар ўзларига биркитилган компьютерлари ёнида.

Рустам Шарипов олган сурат.

Зобитлик — шарафли касб

ЖАМОА ЭЪЗОЗИНИ ҚОЗОНИБ

Ёш, мустақил давлатимизнинг Қуролли Кучлари тобора камол топмоқда. У мамлакатимиз ҳудудий яхлитлиги, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, халқимиз тинчлиги ва осойишталигини ҳимоя қилишга мўлжалланган. Бироқ қўшни давлатлар ўртасида беқарорлик, турли қуролли низолар бўлаётган экан, мудофаа салоҳиятимизни мустаҳкамлашга тўғри келади. Замонавий қурол-яроғларни такомиллаштириш, улардан моҳирона фойдаланишни мукаммал эгаллаш талаб этилади.

Бунинг учун артиллерия қисм ва бўлинмаларида ҳам мавсумий ўқув машғулотлари ўтказилади. Уларда зобитлар ва аскарлар ўз маҳоратларини дала шароитида бўладиган жанговар ўқув машғулотларида намойиш этмоқдалар.

Артиллериячилар ўртасида нишонга бехато уриш бўйича танловлар ўтказилади. Зобитлардан Ш.Назаров хизмат қилаётган қисмда зобитлар ўртасидаги беллашувда ғолиб чиққанлар орасида артиллерия дивизиони командири капитан Аброр Ортиқов ҳам бор.

— Назарий билимлардан амалиётда фойдалана олмаяпсизлар, янада синчковлик ва зукколик билан ҳаракат қилинглар, — деди тўп расчёти аъзоларини кузатиб турган ёш лейтенант.

Тўп яна ўқланди. Маълум вақт ўтгач, нишонга олувчи: «Отишга тайёр!» — деди. Расчёт командири: «Ўт очилсин!» — дея буйруқ берди. Тўпнинг гумбурлаган овози қулоқларни қоматга келтирди. Афсуски, «нишон» ҳолати ўзгармади. Тўпчиларнинг бу галги ҳаракати ҳам зое кетди.

Лейтенант ўт очишни тўхтатишга буйруқ берди. Сўнгра расчёт жангчиларини ўз ҳузурида тўплади. Уларнинг отиш жараёнида йўл қўяётган барча камчиликларини айтди. Бехато отиш учун нималарга асосий эътиборни қаратиш кераклигини атрофлича тушунтириб берди.

— Нишонга олувчининг озгина эътиборсизлиги ҳам муваффақиятсизликка сабаб бўлади, — деди у. — Шунинг учун нишонга олиш асбобидаги ҳар бир шкала-чизиқ оралиғидаги қатъий математик ҳисоб-китоблар бўйича пухта ҳисоблаб чиқиш зарур. Бўлмаса мақсадга эришиб бўлмайди.

Тўпдан узилган кейинги ўқлар нишонларни кетма-кет қулата бошлади. Бу ёш зобит маслаҳатларининг самараси эди. Шунингдек, расчёт аъзолари ўз вазифаларига масъулият билан ёндоша бошлаганлигидан далолат берарди.

Зобитлик хизматини взвод командири лавозимидан бошлаган Аброр Ортиқов кейинчалик артиллерия батареясини бошқарди. Бироз муддат штаб бошлиғи ҳам бўлди. Ҳозирги кунда у артиллерия дивизионининг моҳир командири. У бошлиқ жамоа мавсумий тайёргарликлар якуний синовларида мунтазам юксак натижаларни қўлга киритишга муваффақ бўлмоқда. Тўпчилар командирининг номи хизматдошлари орасида фахр ва ифтихор билан тилга олинмоқда:

— Капитан Ортиқов сингари ишнинг кўзини биладиган фидойи зобитларни ҳақли равишда жамоамиз фахри десак арзийди, — дейди қисм командирининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосари майор Бердиёр Эргашев. — У командирлик қилаётган дивизионда тартиб-интизом мустаҳкам. Ҳарбий Низом талабларига барча оғишмай амал қилади. Шахсий таркиб учун бу ерда тегишли шароит яратилган. Албатта ҳарбий жамоа ҳаётининг барча соҳаларида эришилаётган ютуқларда Аброр Ортиқовнинг ҳиссаси катта.

— Жисмоний тайёргарлик машғулотларида ҳам, спорт мусобақаларида, маданий дам олиш тадбирларида ҳам командиримиз доим биз билан бирга, — дейди тажрибали тўпчи-жангчи Мавлон Мардонов. — Командиримиз бизга қилаётган ғамхўрлигига жавобан барчамиз ҳарбий билим ва жанговар техникани пухта эгаллаш учун астойдил ҳаракат қиляпмиз.

«Меҳнат қилган—элда азиз», деб бежиз айтилмаган. Капитан Аброр Ортиқовнинг меҳнатлари юқори баҳоланмоқда. Унинг кўксини безаб турган нишонлар, номи жамоада эъзозланаётгани ана шундан далолат беради.

«Ҳар қандай нишонни бир ўқда қулатамиз!» — Капитан Аброр Ортиқов бошчилик қилаётган жамоа аъзоларининг бугунги кундаги шиори ана шундай.

Юртим деб, элим деб яшаётган она-Ватан, халқимизнинг ишончли посбонларига келгуси ишларида улкан ютуқлар тилаймиз.

Худойназар ЖУМАНАЗАРОВ.

Йўловчи ва транспорт

МАҚСАД — МАНЗИЛНИ ЯҚИН ҚИЛИШ

Шаҳримиздаги 4-автокорхона жамоаси йўловчиларга самарали хизмат кўрсатиш бўйича бир неча йилдирки илғорлар сафидан ўрин эгаллаб келмоқда. Бундай қувончли натижаларни қўлга киритишда корхона барча аъзоларининг муносиб улуши бор. Жамоага бошчилик қилиб келаётган Наримон Тошхўжаев эса 1970 йилдан бери шу ерда меҳнат қилиб келади. Шу йиллар давомида у оддий ҳайдовчиликдан директорлик даражасигача бўлган йўлни босиб ўтди. Яқинда жамоатчи мухбиримиз шу корхонада бўлиб, Наримон Тошхўжаев билан суҳбатлашди.

— Турли миллат вакилларидан таркиб топган 608 кишилик жамоамиз аъзолари Жанубий темир йўл вокзали яқинида жойлашган автокорхонамизда бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қилишяпти. Мақсадимиз аҳоли манзилини яқин қилиш.

Корхонамиз ўзининг мазмунли тарихига эга. 1962 йилда бу ерлар ўнқир-чўнқир тепаликлардан иборат бўлиб, Тошкент вилоятига қарашли жамоа хўжалигининг машина-трактор базаси жойлашган эди. Жамоа хўжалигидан 3,8 гектар ер ажратиб олиниб, қурилиш ишлари жадал суръатда олиб борилди, ҳашар ва шанбаликлар уюштирилди. Автокорхона фойдаланишга топширилгач, унинг истиқболи кундан кунга ўсди, ишлаб чиқариш базаси мислсиз кенгайди.

Ҳозирда 77 та ЛАЗ-677, 68 та ЛАЗ-695, 26 та «Мерседес-Бенц», 1 та ПАЗ-205 русумли машинага эгамиз. Улар ҳар тонг 3, 25, 38, 80, 181, 8, 57, 45 каби йўналишларга бўлиниб, 40-50 минг йўловчи манзилини яқин қилмоқда ёки 20 минг чақирим йўл босиб, автокорхона ғазнасига 240-250 минг сўм кира ҳақи топширилябти.

Машъал ҳайдовчиларимиз бизнинг фахримиз. Эркин қишлоғи — Олой бозори орасида қатновчи Пўлат Қосимов етакчилигидаги 57-автобус йўналиши кўп афзалликларга эга. Сардорнинг ўзи 15 йилдан зиёд умрини машина чамбарагини хатарсиз айлантириб ўтказди. Ўз касбининг фидокорлари Зоит Азизов, Ҳусниддин Фахриддинов, Нурилла Эргашевларнинг йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишдаги тажрибаларидан ёш ҳайдовчилар баҳраманд.

Назарбек қишлоғи — Тўқимачилик комбинати оралиғидаги йўловчиларга хизмат кўрсатиб келаётган 182-йўналиш ҳайдовчилари хизматидан эл хурсанд. Умар Тўрахўжаев шу йўналишда касб маҳоратини намойиш қилиб обрў топди. У меҳнат фахрийси, Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш транспорти фахрий ходими.

Корхонамизда кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари етишиб чиқди. Тасарруф бўлими бошлиғи Собит Собиров оддий чилангар, механик навбатчиси, уста лавозимларида пешона тер тўкди, жамоа ишончини ўзининг тадбиркорлиги билан оқлади. Бош муҳандис Фурқат Мамасаидов эса чилангар уста, катта уста, бош муҳандис ўринбосари вазифаларини оқилона уддалади. Колонна бошлиқлари Тоҳир Исматов, Иброҳим Миртолиповларнинг жамоа орасида «эгизак» деб юритилишида маъно бор. Бу ёш мутахассислар мактабда ва институтда бирга таҳсил олиб, корхонамиз ишлаб чиқариш кўрсаткичларини юқори даражага кўтариш йўлида фидокор бўлмоқдалар. Шунингдек карбюратор созловчиси Николай Елчанин, мискар Илҳом Азизов, шиналар таъмирловчиси Жалил Аҳмедов, устахона бошлиғи Рустам Нишонбоев, ҳаракат хавфсизлиги бўлими бошлиғи Асқаржон Абдуқодировлар меҳр қўйган касбларининг етакчи мутахассисларидир.

Маълумки, бозор иқтисодиётига ўтиш даврида биринчи навбатда ички имкониятлардан усталик билан фойдаланиш муҳим аҳамият касб этди. ЛАЗ-677 русумли машиналарнинг эҳтиёт қисмлари Львов шаҳридан келтирилар эди. Машинанинг бу эҳтиёт қисмлари нархи «чақиб» оладиган даражада кўтарилиб кетди. Бунинг устига транспорт йўли харажатларини айтмайсизми? Дўппини ерга қўйиб изланишда давом этавердик. Қувончли натижага ҳам эришдик. Ихтирочи Владимир Достичев бошчилигида коробка узатма қисмларини шу ерда қайта таъмирлашга муваффақ бўлдик. Бу ижодий самара корхонамизга бир йилда 80 минг сўм даромад келтирди. Мотор, кузов ва эшикка қўйиладиган қисмларни таъмирлаш, тирсакли валларни чархлаш изланувчи «қўли гул» усталаримизнинг янги техника сирларини ошкор этишдаги тажрибаларининг меваси ва ҳосилидир.

Тўғрисини айтсам, машиналарни тунги сменада таъмирлов ишларини ёқтирмайман. Бу юмуш кундузи пишиқ ва пухта бўлади. Кечаси фақат техник кўрикдан ўтказишни маъқуллайман. Яна бир жиддий муаммо — сотилаётган ойлик карточкаларининг пулини илгарироқ бериш ташаббусини ёқлайман. Биздан ҳам ёнилғи харажатларини муддатидан илгари тўлашни талаб қилишяпти. Баъзида ёнилғининг кечикиб келишининг боиси ҳам шунда. Устига устак ойлик карточкаларидан олинадиган даромадлар автокорхоналарга бир хилда тақсимланмайди. Ҳаракат тизимидаги машиналаримиз кўп сиғимли бўлгани учун ҳам ортиқча йўловчи ташилади.

Ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг ўсиши учун аввало ҳамжиҳатлик керак. «Иш билганга — минг танга» деган мақол бекорга айтилмаган. Жамоамиз сафида ишбилармонларнинг ишини кўриб қувонамиз. Ҳозирда ҳар бир машинанинг 1 соатлик иш ҳажми 258 сўм. Бу — қониқарли кўрсаткич.

Аҳолига хизмат кўрсатиш самарадорлигини оширишда 38, 57-йўналишларнинг хизмати катта. Машиналарни техник жиҳатдан мустаҳкам олиб бориш, меҳнат интизомига риоя қилмовчилар билан кескин кураш, озода кийиниш, салон ва ўриндиқларни йўловчилар дидига ёқадиган даражада сақлаш ҳар бир руль бошқарувчининг кундалик иш дастуридан ўрин олди.

Автокорхонамизда машиналарни ёнилғи билан таъминлайдиган шохобча ишга тушиш арафасида. Мақсадга эришсак, бир ойда 100 минг сўм соф даромад оламиз. Бунинг учун барча чора ва тадбирлар ишлаб чиқилди.

Умар Тўрахўжаев, Тоҳир Каримовлар автобусда бир миллион чақирим йўлни хатарсиз босиб ўтган чапдаст ҳайдовчилар. Валентин Нагарянский, Виктор Ивангородскийлар ҳам юқори кўрсаткичга эришдилар. Бошқача қилиб айтганда дунё айланасини 26 марта автобус ҳайдаб кезиб чиқишди, яъни фахрли «миллионер» номини улуғлашди.

Касаба уюшмаси қўмитаси ишчи ва техник ходимларининг соғлиғини тиклашда, меҳнат фахрийларига моддий ёрдам кўрсатишда ўз мурувватини аямаётир. Шифохоналар билан шартнома тузиб, беморларнинг сиҳат-саломатлиги тикланаяпти, санаторий ва дам олиш уйларига йўлланмалар беріляпти, корхонамиз саунасидан бўш вақтларида фойдаланмоқдалар.

Ходимлар — олтин хазина. Автокорхонамизда меҳнат фаолиятини бошлаган бир гуруҳ собиқ жамоа аъзоларимиз ҳозирги кунда Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш Давлат уюшмасининг тизимида турли лавозимларда аҳолига намунали хизмат кўрсатиш йўлида ижодий изланмоқдалар. Ишбилармон Каримулла Ғуломов, Шомурод Муҳаммаджонов, Юрий Костров, Исмоил Саъдуллаев, Мирёқуб Тўлаганов, Геннадий Крицинларни ким танимайди дейсиз...

Усмон МУҲАМЕДОВ.

Мулоҳаза ўрнида

ДАРОМАДНИ ҚАНДАЙ САРФЛАШ КЕРАК?

Истиқлолга эришган Республикамиз ҳаётида муҳим сиёсий-иқтисодий, маънавий ўзгаришлар бўляпти. Меҳнатсевар халқимиз ватанимизнинг равнақи йўлида тинч яратувчилик фаолияти билан банд. Диёримизда қадам-бақадам бозор муносабатларига асосланган иқтисодий ҳолат юзага келмоқда. Ана шундай бир шароитда оила сармояси ва хўжалиги, уни режалаштириш, ота-она, болалар ўртасида ишларнинг тақсимланиши ва оиланинг иқтисодий ўқуви хусусида фикр юритиш, оиланинг даромади ва харажати, оила хўжалигини бошқариш каби тушунчаларни бугунги кунда ҳамма тушуна билиши зарур.

Хўш, ҳар куни неча марталаб тилга олинаётган иқтисод сўзи аслида қандай маънони билдиради? Иқтисод сўзи юнон тилидаги «экономика» сўзидан келиб чиқиб уй хўжалигини бошқариш санъати, деган маънони билдиради. Бу тушунча ғоят кенг маънони англатгани учун, ушбу мақолада масаланинг фақат педагогик томонларини, яъни ўспирин болалар онгига қандай етказиш ҳақида сўз юритамиз.

Ота-она ёки муаллим болаларга пул ва молни керакли ва зарур бўлган нарсаларга сарф этгандан кейин қолган ва ортган пулдан бир қисмини келгуси кунлар учун сақлаш лозимлиги ва шундай қилинса, иқтисод қила-қила сўмлар йиғилиб катта сармоя ҳосил бўлишини тушунтириши лозим. Оилавий даромадларда ҳам бир неча манбани кўрсатиш керак. Масалан, ишда ёки хизматда ишлагани учун иш ҳақи, акция эгаси бўлгани учун дивиденд олади. Ер эгасига мулкдор сифатида рента пули тегади, уни банкка қўйиб фойдафоиз ҳам олади. Иқтисодиётимиз бозор муносабатларига ўтиши муносабати билан оилавий даромадни фақат иш ҳақи ва нафақалардан иборат деб нафақат болалар, ҳаттоки катталар ҳам ҳамон шундай ўйлашмоқда. Аслида иқтисодимиз алифбосини мактабданоқ болалар шуурига сингдириш, оилавий иқтисодни бошқаришни ўргатсаккина «ҳақиқий бозор шароити»га мос ёшларни тарбиялаган бўлар эдик.

Иқтисод, тежашни одат қилган одамлар саодат ва тинчлик билан умр кечирадилар. Тўғри, яхши ейиш, ичиш, кийиш керак, аммо «Кўрпангга қараб оёқ узат» дейилган сўзга амал қилинса, бошқалар қўлида бўлган нарсаларга таъма қилинмайди, кўнгил ҳам шод бўлади. Қўлида бўлган пул-молга қаноат қилмаган одамнинг нафси бутун дунё молига ҳам қаноат қилмайди. Бу биринчидан. Иккинчидан, ҳозирги кунда катта ёки ўртача маблағга эга бўлган оилаларда ўз маблағини қандай бошқариш керак, деган масала пайдо бўлади. Мен бир муаллим сифатида юқори синф ўқувчилари ўртасида: «Агар сенда катта маблағ бўлса сен уни нима қилар эдинг?» деган савол билан сўров ўтказдим. Қувончлиси шуки, аксарият ўқувчи-ёшларда янгича иқтисодий тафаккур ҳосил бўлган. Сўралган болаларнинг ярмиси маълум тадбиркорликка мойиллиги, бир қисми олди-сотдига сарфлашини айтишди. Бироқ акциялар сотиб олиш, катта-катта лойиҳаларга шерик бўлиш, дивиденд ҳақида деярли айтилмади. Аслида иқтисодий тарбиядаги энг катта камчилик ҳам ана шунда.

Биз бозор иқтисодига кечаги тарбиядаги одамлар билан кириб келдик. Шунинг учун ҳам ислоҳотлар бирмунча қийинчилик билан амалга ошмоқда. Яъни, одамларда иқтисодий онг ҳали тўлиқ шаклланмади. Бироқ эртанги кунимиз бўлган ёшларда иқтисодий тарбия куртаклари мавжудлиги эртанги тақдиримиздир. Пулнинг катта ҳажмда аҳоли қўлида тўпланиб қолиши, тадбиркорликнинг суст ривожланишига бундан буён йўл қўйиб бўлмайди.

Иқтисодий тарбияда оила ва мактаб ҳамкорлиги ўта муҳимдир. Мактабда иқтисоднинг назарий қисми, алифбоси берилса, бола уйида шу жараёнларни амалда ўз кўзи билан кўриши керак. Бизнинг ўзбек оилаларида ҳам акция, дивиденд, фойда каби тушунчалар оммалашиши керак.

Ёш оилалар фақат бир-бирларини тушунмаслик туфайлигина эмас, балки иқтисодий шароитни йўлга қўя олмасдан ҳам ажраладиган ҳоллар учрайди. Шундай оилалар борки қийинчилик билан топилган пулни осонгина совурадилар, улар оиланинг иқтисодий масаласи билан юзаки шуғулланадилар ёки бу ҳақда мутлақо ўйлаб кўрмайдилар. Аммо бу борада ўйлаб кўрадиган кўп муаммолар бор. Энди бир мулоҳаза юритайлик. Ўн биринчи синфни битириб катта ҳаётга қадам ташлаётган болалар бозор иқтисоди шароитига мослаша оладими, ёш оилани бошқара оладими, деган савол туғилди. Ахир бозор иқтисоди шароитлари шунчаки яшашни эмас, балки унинг қонуниятларини билиш ва унга амал қилишни ҳам тақозо этади.

Оила аъзолари ойига қанча даромад олишлари тахминан аниқ, лекин шу пулни қайси мақсадларга, қандай сарфланаётганлари ҳақида аниқ ҳисоб-китоб йўқ. Оила сармояси — оила аъзоларининг турли турдаги даромадлари ҳисобидан тўпланган даромад ва харажатлар йиғиндисидир. Оила бошлиғи 10 ёшдан катта болалари иштирокида оила кенгашида тушум ва харажатларини муҳокама қилса яхши бўлар эди. Оилада болаларни ёшлигиданоқ оиланинг иқтисодий масалаларини ҳал қилишга жалб этиш, биринчидан, боланинг ота-она олдидаги қадрини оширади, боланинг ўзига ишончини кучайтиради, иккинчидан пул сарфлаш маданиятига, ҳисоб-китобга, тежамкорликка ўргатади. Оила хўжалигининг иқтисодий масалалари эркин, ҳамма оила аъзолари иштирокида ўтадиган маслаҳатлашув асосида бўлса пул-маблағ сабабли жанжаллар рўй бермайди. Дарҳақиқат, доимий равишда пул етмай қолиши кўпгина оилаларда уруш-жанжалга сабаб бўлади. Улар пулни расамади билан харажат қилишни билмайдилар. Умуман бир киши учун оилада неча сўм сарфланаётганлигини бола билса зиён қилмайди. Лекин бу билан мактаб ёшидаги болани бозорга чиқариш мақсадга мувофиқ эмас. Бу боланинг руҳан ва жисмонан ўсишига зиён қилиши мумкин. Қолаверса мактаб ёшидаги болага таълим-тарбия бериш, имкони борича ҳунар ўргатиш бола келажагини таъминлайди. Ота-онасига кўмаклашиш, уларнинг бозор ишларида тадбиркорлигига боқишиш бошқа гап. Болани ҳар томонлама етук, иқтисодий саводли, тадбиркор бўлиб вояга етказиш ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиз.

Бахтиёр КАРИМОВ,
олий тоифали муаллим,
Ўзбекистон халқ таълими аълочиси.

«Азиза Сайфи қизи» хусусий ательесида кўп йиллардан буён меҳнат қилаётган маҳоратли тикувчилар кўп. Лекин уларнинг ҳар бирининг ўрни бор. Ана шундай маҳоратли тикувчилардан бири Тожихон Исломова мана 30 йилдан буён эркаклар учун шим тикади. Бу касбнинг ҳам ўзига хос гашти борлиги учун Тожихон опа кўплаб ёшларга шу касбни ўргатишдан ҳам чарчамайди.

СУРАТДА: Тожихон Исломова иш устида.

Рашид Галиев олган сурат.

Иш билан бандлик

ЎЗГАЧА БЎЛДИ

Куни кеча Яккасарой тумани бандлик хизмати ходимлари ҳам навбатдаги «Бўш ишчи ўринлари, ўқиш жойлари ва вакант лавозимлари» ярмаркасини ўтказдилар.

Ярмарка бу сафар Бобур номидаги маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтди. Унда жами 87 та саноат, ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилот ва муассасалар иштирок этиб, ярмаркага ташриф буюрган ишсизлар учун бўш иш ўринларини таклиф этдилар.

— Бу сафарги меҳнат бозорига туманимиздаги 89-ўрта мактабнинг халқ амалий санъати тўгараги аъзолари ўзларининг моҳир қўлларида яратилган мўъжаз ўйинчоқлари, буюмлари билан ҳам қатнашаяпти, — дейди Яккасарой тумани бандлик хизмати раҳбари Маъмура Азизова. — Бугун туман мактабларидан ташриф буюрган 1100 нафар ўқувчи ўзларига маъқул касб танлаган бўлсалар ажабмас. Шу жумладан 54 киши ўқув марказига йўлланма олди, 87 нафар фуқарога ҳуқуқий маслаҳатлар берилди. Муҳими шундаки, кундан-кунга талаб ва таклифлар ўсиб бориб, асосан малакали мутахассисларга эътибор кучайгандан-кучайди. Менимча, бугунги кунда ҳар бир фуқаро ўз касбининг сир-асрорини билиши, қолаверса, соҳасини мукаммаллаштириб бораверishi керак.

Зоир ТУРСУНОВ.

Текширишда аниқланди

ҚИЛМИШЛАРИГА ЯРАША

Сув — обиҳаёт деймиз. Инсон ҳавосиз бир дақиқа ҳам яшай олмайди деймиз. Бу — ҳақиқат. Демак ҳаётимиз манбаи бўлган сув ва ҳавони тоза сақлаш бизнинг инсоний бурчимиз, виждон ишимиздир. Лекин бу олижаноб юмушга панжа орасидан қараётган айрим корхоналар, уларнинг раҳбарлари, бошқа лавозимдагиларнинг хатти-ҳаракатлари кишида нохуш бир кайфият уйғотиши табиий.

Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси билан биргаликда текширилганда «Тоштўқимачи» акционерлик жамияти, «1-Тошкенттажрибамеханика заводи» акционерлик жамияти, «Ўзиталмоторхолдинг» қўшма корхонаси, «Тошкент машинасозлик» акционерлик жамияти, 3-йирик панелли уйсозлик заводи, 4-автобус саройи, «Саноатэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Бетон» кичик корхонаси, «Ўзсувмелиорацияқурилиш»нинг 1-автоколоннаси, «Комил ота» фирмаси, «Самитол» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида лоқайдликнинг таърифсиз намуналарига дуч келинди. Айнан шунинг учун ҳам «Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамияти бўлими бошлиғи Т. Авазов, кимё омбори мудири С. Одинцова; иккинчи автомобиль таъмир заводи участка бошлиғи А. Тошхўжаев; «Комил ота» фирмаси директори К. Комилов; «Бетон» кичик корхонаси бош муҳандиси А. Халиулов; «Ўзиталмоторхолдинг» қўшма корхонаси директор ўринбосари Д. Эсатов; 4-автосарой хўжалик бўлими бошлиғи С. Номозов, бош муҳандис Ф. Мамажонов; «Маклис» корхонаси цех бошлиғи В. Филимонцев; «Самитол» илмий ишлаб чиқариш корхонаси бош муҳандиси О. Маҳмудов; 1-автокомбинат колонна бошлиғи Б. Пўлатов; колонна бошлиғи И. Нафиқовлар умумий 6 минг 150 сўм миқдорида жарима тўлашга тортилдилар. 4-автосаройнинг насос билан ишлайдиган артезиан қудуғи махсус рухсатномаси йўқлиги учун ёпиб қўйилди.

Худди шундай ҳавони ифлослантириш борасида ҳам «Самитол» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Абразив заводи, «Асбобсоз» очиқ турдаги акционерлик жамияти, «1-Тошкент тажриба-механика заводи» акционерлик жамияти бошқаларга «намуна» бўлаётганини қайд этиш керак. Оқибатда «Маклис» корхонаси бош директори А. Мақсудов, «1-Тошкент тажрибамеханика заводи» акционерлик жамияти директори вазифасини бошқарувчи В. Плотников, бош муҳандис В. Мумладзе 2000 сўм жарима тўлашди.

Табиатни муҳофаза қилиш бобида ҳар битта бесабаб узилган япроқ ҳам жиноятдир. Жиноят эса қайси кўринишда бўлмасин жазоланиши муқаррардир.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОКУРАТУРАСИНИНГ ЭКОЛОГИК ГУРУҲИ.

Адабиёт ва санъат

1996 йил — Амир Темур йили

ДУНЁ ТАН БЕРАЁТГАН МЕРОС

Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий Ассоциациясида жаҳонгир бобомиз Амир Темур юбилейининг 660 йиллигига бағишлаб катта ишлар амалга оширилмоқда. Улар нималардан иборат, яна қандай режалар белгиланяпти? Шу ҳақда сўзлаб беришни Ассоциация раисининг ўринбосари Насиба Иброҳимовадан илтимос қилдик.

— Халқимизнинг хоҳиш-иродаси ҳамда Президентимиз Фармони билан 1996 йил Амир Темур йили деб эълон қилинди. Мазкур сана билан боғлиқ ишларни уюшмамизда уюшқоқлик билан бошлаб юборганмиз. Келинг фақатгина шу йилнинг ўзида бажарилган юмушлар салмоғига бир назар соламиз. Ўзбекистонлик аёллар делегацияси яқиндагина «Покистон — Ўзбекистон» жамияти билан ҳамкорликда Покистонда соҳибқирон ҳаёти, фаолиятига бағишланган катта анжуманда иштирок этиб қайтишди. Бир кўз олдингизга келтиринг-а: Покистоннинг «Мериотти» меҳмонхонасининг мажлислар залида Пахтагул Расулзода Амир Темур ҳаёти ҳақида катта маъруза қилди. «Ойдин» нашрининг мухбири Муқима Абдуллаева жозибали шеърлар ўқиди. Умуман бир ҳафта давом этган ана шу тадбирлар ҳақида Лаҳор шаҳрининг оммавий ахборот воситаларида мунтазам ахборот бериб борилди.

Ундан аввалроқ яъни март ойларида уюшманинг бир гуруҳ аъзолари Ҳиндистонга сафар қилишди. Мақсад Ўзбекистоннинг Ҳиндистон билан дипломатик алоқалар ўрнатганлигининг 4 йиллиги, Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги, кўҳна Бухоро, Хива шаҳарларининг 2500 йиллиги, шунингдек Наврўз байрамига бағишланган тадбирларда қатнашиш эди. Гуруҳ таркибидан Ўзбекистон халқ артисти Абдуҳошим Исмоилов раҳбарлигидаги Юнус Ражабий номли мақомчилар дастасининг ҳам ўрин олганлиги ўтказилган тадбирларга янада кўтаринки, байрамона кайфият бахш этди. Жумладан, Деҳли Халқаро Ротари клуби аъзоларининг йиллик ҳисобот йиғинида тўпланган Ҳиндистоннинг йирик жамоат арбоблари, ишбилармонлар ва тадбиркорлар таклифига биноан уюштирилган 30-40 дақиқалик концерт томошабинлар талабига кўра уч соат давом этди. Эътибор берган бўлсангиз, миллий мусиқа санъатимиз хоҳ Европанинг ривожланган давлатларидами, хоҳ Шарқнинг қадимий тарихга эга давлатларидами бирдек катта муваффақият билан кутиб олиняпти.

Соҳибқирон наслидан бўлмиш Заҳириддин Муҳаммад Бобур авлоди Зиёвуддин Тусий бошчилигидаги жамият вакилларининг диёримизга ташрифини ҳам Амир Темур юбилейига бағишланган тадбирларнинг давоми деб ҳисобласак муболаға бўлмас.

5 апрелда эса уюшмада ташкил этилган жаҳонгир Темур ва темурийлар ҳамда Ўзбекистон ҳаётини ўзида акс эттирган фотокўргазма юртимиздаги чет эл ваколатхоналари, элчихоналари вакилларида, кенг жамоатчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Яқиндагина уюшмамизда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти, Тарих институти ва Амир Темур йўллари бўйлаб халқаро илмий экспедиция аъзолари билан ҳамкорликда «Темур давлати ва унинг халқаро алоқалари» мавзуида илмий конференция ўтказилди. Соҳибқирон ва унинг авлодлари ҳаётига оид кўргазма ташкил қилиниб, «Етти иқлим ҳукмдори» номли илмий-оммабоп фильм намойиш этилди.

Буюк бобомиз юбилейига аталган кечалар, тадбир ва учрашувларни Япония, АҚШ, Туркия, Германия каби давлатларда ўтказиш ниятимиз ҳам йўқ эмас. Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, жаҳонгир Амир Темур таваллудининг нишонланиши Ўзбекистоннинг бой ўтмиш мероси ва буюк келажагини бутун дунёга кўз-кўзлайдиган воқеа бўлиши шубҳасиздир.

Назокат УСМОНОВА
ёзиб олди.

Мамлакатимизда шундай ижодий жамоалар фаолият олиб бормоқдаки, улар ўзларининг сеҳрли санъатлари билан эл ардоғидан ўрин олиб, ранг-баранг дастурлар тайёрлаб тез-тез саҳналарда шинавандаларни хушнуд этиб келмоқдалар. Ана шундай дасталардан бири пойтахтимиздаги «Ибн Сино» маданият марказида фаолият кўрсатаётган «Мукаррам» фольклор-этнографик ансамблидир.

Қадриятларимиз

«ТЎЙЛАР МУБОРАК»НИНГ ДОВРУҒИ

Ансамбль тез орада ўз мухлисларини топди. Шаҳримиз маданият ва санъат кошоналарида намойиш этилган бир неча концерт томошалариёқ ижодий гуруҳнинг нечоғлик санъат йўлида мустаҳкамлигини кўрсатиб берди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Азимжон Азизов раҳбарлик қилаётган мазкур ансамблнинг репертуарини кўздан кечирар экансиз ота-боболаримиздан мерос қолган халқ оғзаки ижодиёти, қадим удумларимизни катта маҳорат билан саҳнага олиб чиққанлигининг гувоҳи бўласиз. Биргина «Тўйлар муборак» дастурини олиб кўрайлик. Унда санъаткорона акс эттирилган тўй маросими, ёшларнинг мазкур тўй орқали намойиш этаётган турли маросим қўшиқлари, келин ва куёвнинг тўйдаги ўзларига тегишли бўлган удумларни адо этишлари кишини бир зум бўлсада ўша шодиёнага ошно этгандай, томошабин гўё тўйга кириб қолгандай ҳис этади ўзини. Ансамбль талқинидаги «Келин салом» деб номланган саҳнада эса ижодий жамоа томошабинга иболи келинни рўбарў этади. Ансамбль ижросидаги халқ оғзаки ижодиётининг намуналаридан бўлмиш «Келин салом» ёр-ёрини тақдим этар экан қизларнинг тўй шодиёнасини ич-ичларидан ҳис этиб, тингловчига ҳам шу кайфиятни улашиб ижро эта олганликлари дастурни янада бойитган.

Ансамбль доирачилари тақдим этаётган «Шарқ термалари», «Сеҳрли бармоқлар сири» деб номланган дастурларда ҳам ижодий жамоанинг саҳнага олиб чиққан доира усуллари, қадимдан устозлар ижро этган шарқ термалари доиранинг оҳангларга бой садоларида томошабинга етказиб берилган.

Ансамблнинг концерт томошаларининг гувоҳи бўлган Туркия элчихонаси ходимлари ижодий жамоани Туркияга таклиф этдилар. Ансамбль ўн кун давомида Туркиянинг Анқара, Истанбул шаҳарларида бўлдилар. Маданият ва санъат кошоналарида концертларини намойиш этиш билан бирга ижодий учрашувлар ўтказдилар. Ансамблнинг Анқара, Истанбул ўқув юртларида талабалар билан бўлган мулоқотларда ўзбек миллий санъати, қадим урф-одатлари, санъатлари туташ халқнинг бир-бирларига яқин алоқалари ҳақида сўзлаб бердилар. Мазкур даргоҳларда намойиш этилган концерт томошалари ҳам кўпчиликнинг олқишлари билан кутиб олинди. Ансамбль ўз концерт томошаси билан Туркия ойнаи жаҳони орқали ҳам миллионлаб мухлисларга миллий санъатимиз сарчашмасидан тайёрлаган дастурни тақдим этди.

Миллий санъатимизнинг нечоғлик ранг-баранглилиги, уларда акс этган санъатнинг сеҳрли олами мўъжизалари «Мукаррам» ансамбли репертуарида ўз аксини топмоқда. Ансамблнинг «Карнай ноласи» деб номланган дастурида ижро этилган оҳанглар, тўю тантаналар даракчиси, шодумон кунларимизнинг акс садоси сифатида ижро этилаётган карнай-сурнай нолалари тингловчини бефарқ қолдирмайди.

Яқинда ансамбль ижодий жамоаси «Момолардан мерос наволар» деб номланган янги дастурни тақдим этдилар. Бу концерт томошасида ҳам ижодий жамоа ансамбль анъаналарига содиқ қолган ҳолда халқ оғзаки ижоди намуналарини катта маҳорат билан чет эл саҳналарига ҳам олиб чиқдилар. Ансамбль талқинидаги «Бешик удумлари ва алла», «Ёр-ёр айтинг қизлар», «Тўй ўлани» каби маросимларимиз акс эттирилган, театрлаштирилган томошалар асносида саҳнада гавдалантирилган концерт томошалари санъат мухлисларига манзур бўлмоқда.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Ёркин сиймолар

БИРИНЧИ ХАЛҚ ҲОФИЗИ

Бу йил Ўзбекистон халқ артисти, ўзбек театри ҳамда мусиқа санъати буюк арбобларидан бири, машҳур халқ ҳофизи Муҳиддин Қориёқубов таваллудининг 100 йиллиги нишонланади.

Муҳиддин Қориёқубовни Тамарахоним, Мухтор Ашрафий, Комил Яшин, Тўхтасин Жалилов, Юнус Ражабий, Ҳалима Носирова каби таниқли санъаткорлар сафдоши сифатида жуда яхши биламиз. Бу ажойиб инсонлар Муҳиддин акани ўз устозлари деб биладилар.

Халқ ҳофизининг ҳаёти, серқирра ижоди, ташкилотчилик фаолияти ҳақида сўз борар экан, у кишининг қимматли маслаҳатларини ўз шогирдларидан аямасдан, нафақат филармония ёки хизмат жойида, балки ўз уйларида ҳам ёзувчи, композитор, режиссёр, актёр, дирижёрлар билан қизиқарли суҳбатлар олиб борганликларини алоҳида таъкидлаш лозим.

Санъаткорнинг ижодий фаолияти жуда эрта бошланди. 1916 йилда бир гуруҳ ҳаваскор ёшлардан иборат чолғу асбоблари мусиқа тўгарагини ташкил қилди. Тўгаракда Европа чолғу асбобларини чаладиган ёшлар ҳам бор эди. Тўгарак ташкилотчисининг орзуси ушбу мусиқа гуруҳини ҳақиқий санъаткорлар жамоасига айлантириш эди.

1923 йилда М. Қориёқубовнинг ўзбек мусиқаси ва ижрочилик санъатини ривожлантиришдаги хизматлари юксак баҳоланиб унга «Туркистоннинг биринчи халқ ҳофизи» унвони берилди. Ушбу олий унвонга ўлкамизда ҳали ҳеч ким сазовор бўлган эмасди. Улкан истеъдод эгаси М. Қориёқубов турли шаҳарларда «Шарқ кечалари» деб номланган санъат шайдоларининг кўнгилларни завққа тўлдирувчи концерт дастурлари ташкил қиларди ва шу кечаларда ўзининг мафтункор овози билан қатнашарди ва дурдона қўшиқларидан «Ушшоқ», «Баёт», «Чоргоҳ», «Дугоҳ», «Йўл бўлсин»ларни қиёмига етказиб айтарди.

Муҳиддин ака фақатгина Ўзбекистонда эмас, балки чет мамлакатларда ҳам ўз концерт дастурларини намойиш қилди. Унинг Тамарахоним билан Париж ва Берлинга қилган сафари бунга ёрқин мисол бўлаолади. Бу чиқишлар ҳақида чет эл матбуотида илиқ гаплар айтилгани санъаткор мухлисларига ҳам маълум.

1926 йилда М. Қориёқубов республикада биринчи ўзбек этнографик мусиқа дастасини ташкил этди. Ушбу жамоа ўз вақтида ўзига хос эътиборга сазовор бўлди. 1928 йили Москвадаги В. Э. Мейерхольд студиясига, кейинроқ эса Марказий театр билим юртига ўқишга киргач, шу йилларда йирик санъат намояндалари билан яқиндан алоқалар боғлади.

Ўзбекистон Давлат филармониясининг ташкил қилинишида ҳам санъаткорнинг хизматлари катта. Шу филармонияда 1936 йилдан 1947 йилгача директорлик ва бадиий раҳбарлик вазифасини бажарган. Унинг қимматли маслаҳатларидан ўнлаб таниқли санъаткорлар баҳраманд бўлдилар.

Муҳиддин Қориёқубовнинг ўзбек санъатини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари муносиб баҳоланди. Унга 1936 йилда Ўзбекистон халқ артисти унвони берилди.

Ўзбекистон Республикаси кино, расм ва овозли ҳужжатлар Марказий давлат архивида машҳур санъат арбоби ҳақида жуда кўп кино, расм ва овозли ҳужжатлар сақланмоқда. Шу расм ҳужжатларидан айримларини оқшомхонлар эътиборига ҳавола қилмоқдамиз.

Умида АКРОМОВА,
Ўзбекистон Республикаси кино, расм ва овозли ҳужжатлар Марказий давлат архиви ходими.

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Давлат филармонияси директори, халқ артисти Муҳиддин Қориёқубов, 1939 йил, Тошкент. Халқ артистлари М. Қориёқубов, Ҳалима Носирова ва Гавҳар Раҳимовалар. 1939 йил, Тошкент.

Нуқтаи назар

ЯҚИН ДЎСТ ВА ТАРБИЯЧИ

Келгуси авлод тушунчасини таъбир жоиз бўлса ҳамма ўзича, лекин бир хил фикрлайди: ўсиб келаётган наслим мен қилмаган ишларни қилади. Бу тўғри фикр. Лекин ҳар бир фикр ҳаётда ўз устиворлигини топиши учун дастлаб ибрат, кейин тарбия зарурлиги ҳам сир эмас.

Хўш, келгуси авлодимиз биздан ибрат олиши учун мумкин бўладиган юмушларимиз борми? Бор. Мустақилликка қанчалар олис, қанчалар чағир тошли йўлларни босиб ўтиб келганимизни бугун ёшу қари билади. Истиқлолимиз ҳақида; тарихимиз ҳақида ҳужжатли ва бадиий фильмлар яратилмоқда. Турли-туман рисолалар чоп этилмоқда. Катта йиғинларда маърузалар қилинмоқда. Бу, шубҳасиз, ёшларимизнинг онг булоғини жўштиради, идрок кўзини очади, оталар жасоратига содиқ бўлишга ундайди.

Келгуси авлод — болаларимиз биздан — ота-боболаридан илк дарс — ибратни қанчалар тўғри ва ҳалол тарзда олса ўшандай улғаяди. Иккинчи дарс — тарбия, назаримда ибратнинг давомидир. Бу борада муаллим вазифасини китоблар бажаради.

Агар ортга назар ташлайдиган бўлсак, ҳар бир авлоднинг ўз қаҳрамонлари бўлганлигини кўрамиз.

70 — 80-йилларда Ўзбекистон халқ ёзувчиси Худойберди Тўхтабоевнинг «Сеҳрли қалпоқча», «Сариқ девни миниб», «Сариқ девнинг ўлими» сингари саргузашт қиссаларининг қаҳрамони Ҳошимжон машҳур эди. Унинг кўз кўриб, қулоқ эшитмаган саргузаштларини ўқимаган, унга тақлид қилмаган боланинг ўзи йўқ эди. Айниқса, «Ширин қовунлар мамлакати» романидан кейин Ҳошимжоннинг ёнига Акромжон ҳам қўшилди. Ҳурматли адибимиз ушбу асарларида билимдонлик, хушёрлик, зийраклик, тиришқоқлик, саодат калити эканлигини, унинг акси эса яхшиликка олиб бормаслигини илҳом ва маҳорат билан таъкидлаган.

Энди англагандирсиз: гап болалар адабиёти ҳақида боряпти. Болаларимизнинг келажаги камол топишида бадиий адабиётнинг аҳамияти жуда катта. Сабаби, болалар ғоятда тақлидчан бўлишади. Тақлид қилиш учун эса ибратли қаҳрамон керак. Бу қаҳрамонни ёзувчилар яратади. Болалар адабиётимизнинг жонкуяр адибларининг сафи эса ниҳоятда салмоқли, яна кундан-кунга ортиб боряпти. Демак, янги-янги адабий қаҳрамонлар — болаларнинг содиқ дўстлари яратилиши керак.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси, болалар адабиётининг оқсоқоли Қуддус Муҳаммадийнинг шеърларини ёд билмаган кекса-ю ёш топилмаса керак. Сабаби сеҳрли шоиримизнинг шеърларини ўқиб, бир неча авлод камолга етган. Гарчанд Қуддус ака ҳозир шеър битмасалар ҳам фикр-ёди болалар билан бирга. Ўзбекистон халқ ёзувчиси, отахон ёзувчиларимиздан бири Ҳаким Назир эса жўшқинлик билан ижод этяптилар. Ёзувчининг 80 йиллиги муносабати билан унинг «Оқ фотиҳа» номли қиссалар китоби чоп этилди. «Оқ фотиҳа» қиссасида адибнинг болалиги, шаҳримиз манзаралари қаламга олинган. «Дадамни топиб беринг» қиссасида эса яқин кечмишимиз «Пахта иши» воқеалари қаламга олинган. Ҳаким Назирнинг ушбу китоби ҳам «Лочин қанотлари», «Кенжатой» қисса ва романлари сингари ўзининг ўқувчиларини топади.

Яна бир болалар шоири, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пўлат Мўмин ҳам янги-янги шеърлар, қўшиқлар ёзиб кичкинтойларимизни хушнуд қилмоқда. Унинг янги ижод намуналаридан тузилган «Яхши бўлди мақташгани» тўплами фикримизнинг далилидир. Шоир ўзининг услубига содиқ қолиб, мулойим сатрларда яхшиликни куйлайди. Салбий иллатларни қоралайди. Ўйлаймизки, болаларнинг суюкли шоири ҳали кўп бора ўқувчиларни хушнуд этади.

Худди шундай 80 ёшида ҳам қўлидан қаламни қўймаган Толиб Йўлдош, теран фикрловчи Носир Фозилов, «Ботир аскарча» шеърлар китобини болаларга тортиқ этган Ҳабиб Раҳмат, эртагу шеърлари билан матбуотда мунтазам қатнашиб келаётган Сафар Барноев, Эркин Маликов, Тўлқин Илҳомов, Анвар Обиджон, Рауф Толиб, Ҳамза Имомберди, Абдураҳмон Акбар ва бошқа кўплаб шоирлар, ноширлардан болаларимиз кўплаб асарлар кутади.

Болалар адабиётимизнинг парвози истиқлолимиз шарофати билан баланд бўлиши, албатта керак. Болалар адабиёти қанчалар бақувват бўлса, ширинтойларимиз ҳам юксак орзуларни кўзлаб улғаяди. Бунинг учун эса жуда кўплаб китоблар нашр этилиши керак.

Тўғри, Ўзбекистон Республикаси давлат матбуот қўмитаси ҳар йили болалар учун ёзилган энг яхши асарлар танловини ўтказиб келади. Энг яхши асарлар ғолиб чиққани ҳақидаги хабарга матбуотда кўзимиз тушади. Лекин асарларнинг ўзи эса вақтида дунё юзини кам кўряпти. «Ёзувчи», «Чўлпон», «Камалак» нашриётларида саноқли китоблар чоп этиляпти. Китоб босиш билан шуғулланаётган фирмалар эса болалар адабиётига кам даромад келтиради деган ўй билан эътибор беришмаётган бўлсалар ажаб эмас. Китоб чиқариш учун кўпроқ ҳомий топиш керак дейишади. Назаримда гап келажагимиз бўлган болалар тарбияси ҳақида борар экан, ҳомий деган сўзга ўрин бўлмаслиги keракка ўхшайди. Албатта, «Гулхан», «Ғунча» журналлари, «Тонг юлдузи» газетаси адибларимизнинг янги асарларини баҳоли қудрат босиб турибди. Лекин улар денгиздан томчи. Бунинг устига ушбу нашрларга обуна масаласи ҳам бор. Демак, уларнинг ҳам ўқувчилари чегараланган. Имкониятлари чекланганлигига шубҳа йўқ.

Китоб болаларимизнинг энг яқин дўсти, тарбиячисидир. Келажак фидойиларни яхши кўради. Болалар эса келажагимиз, дедик. Демак, бу борада бир-икки одам эмас барчамиз фидойи бўлишимиз керак. Ҳар бир бола энг яхши китобхон бўлишига эришишимиз зарур. Ана шундагина келгуси авлодимиз муборак истиқлолимиз байроғини маҳкам ушлаб, дадил одим отаверади.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Шеърий лаҳзалар

ОНА ҚАЛБИ

Қадим-қадим замонда,
Ўшал қибла томонда.
Яшар экан бир ўғлон,
Ошиқи зор, нотавон.
Тангри-Тоғ этагида,
Яшаркан ул беармон,
Озод, ҳур юрар экан,
Ўқиб ғазалу достон.
Маъшуқаси Ойжамол —
Экан кўп соҳибжамол.
Юзлари ширмон кулча,
Қошлари эса ҳилол.
Қиз экан ёш, тантиғу.
Бироз ҳийлакор, маккор.
Йигит эса — соддадил,
Хушбовар ва беозор.
Гоҳ қиз айлаб хиромон,
Келар йигит ёнига.
Гоҳ дилин қилар хуфтон,
Озор бериб жонига.
Гоҳда ғамза, ноз ила,
Бериб ширин бўсалар.
Сўнгра қочиб оҳудек,
Дилга солар ғуссалар.

Ошиқ нотинч яшарди,
Қиздан бўлиб дилозор.
Бир кун келганда, қизга,
Деди, йиғлаб зору зор:
«Қийнайсан нега мени,
Оҳ, жонгинам, Ойжамол?!
Айтгил, тортинмай гўзал,
Шартинг бўлса, бемалол».
«Шартим бағоят оғир», —
Деди қиз қош чимириб: —
«Волидангнинг қалбини
Менга келтир суғуриб!»
Йигит уйига бориб,
Арзин қилибди баён.
Онасига ёлбориб,
Шартни айлабди аён.
Онаизор фарзанд деб,
Қасд қилибди жонига,

Юрагини суғуриб,
Берибди ўғлонига!
Она қалбини олиб,
Йигит чопар ҳарсиллаб,
Бироқ тошга қоқилиб,
Йиқилади гурсиллаб.
Шунда Она юраги,
Безовта уриб буткул.
Бир бор юмалаб шу онда
Сайрабди бўлиб булбул:
«Тур ўрнингдан, жон болам,
Қўлингга олгил мени.
Ёрингга айла нисор,
Кутар маъшуқанг сени.
Сендан жоним аясам,
Бўлай хору зор, нокас.
Ошиқи беқарорсан,
Бахтли бўлсанг, менга бас!»

Булбулни олиб йигит,
Келди қизнинг ёнига,
Қараса маҳбубаси,
Қасд айлаб ўз жонига —
Ўзин дарёга ташлаб,
Оқар эди жигархун.
Қизни қаърига тортиб,
Кетарди азим Жайхун.
Шунда Ошиқ дод солиб,
Ўзин отди Жайхунга.
Юрак — булбул зор йиғлаб,
Шундайки деди унга:
«Майли, болам яхши бор,
Қолдим интизор, мафтун.
Ҳаққа топширдим сени,
Бўлдинг хурушон Жайхун!»
Шундан буён ишқ куйин,
Куйлаб Жайхун оқади.
Соҳилларга ҳар баҳор,
Гул-чечаклар тақади.

Ориф УСМОН.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимовнинг «Дафтар ҳошиясидаги битиклар»и эълон қилинганидан кейин газетхонларимиздан кўплаб мактублар олдик. Улар ушбу битикларни катта қониқиш билан ўқишганини, агар иложи бўлса давомини ҳам чоп этишимизни илтимос қилишган.

Бугун таниқли адибимизнинг ушбу асаридан олинган бир бўлакни оқшомхонлар эътиборига ҳавола қилмоқдамиз.

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ДАФТАР ҲОШИЯСИДАГИ БИТИКЛАР

ГЎДАК ИСИ

Аёл гўдак исини биринчи фарзанди туғилганидаёқ ҳис этади: Эркак эса гўдак иси нималигини неварали бўлганидан кейин англайди.

...Биз — эркаклар доим кечикиб юрамиз...

ЭНГ ОЛИЙ ТУЙҒУ

Энг тоза туйғу нима?

Биринчи маошингизни келтириб бериб, отангизнинг дуосини олганингизми?

Биринчи марта совға кўтариб келганингизда онангизнинг кўзида қалқиган ёшми?

Биринчи бўсами?

Тўй кечасидаги ҳаяжонларми?

Ногаҳон кўз юмган онангизнинг қабрини силаб йиғлаганингизми?

Тўнғич болангизни илк бор мактабга етаклаб борганингизми?..

Ҳаммаси, ҳаммаси покиза туйғулар...

Аммо...

Бола эмизиб ўтирган аёлга зимдан разм солинг...

Гўдагига термулиб, бола эмизаётган онанинг кўзларига диққат билан тикилинг...

Энг олий туйғу нималигини шунда англайсиз!

КУЛГИ ВА ЙИҒИ

Кулишни билмайдиган одам — бахтсиз одам...
Йиғлашни билмайдиган одам — икки ҳисса бахтсиз!

АСЛ АЙНИМАС

Сопол товоғинг синса, дод сол: кесакка айланади.
Олтин идишинг синса, парво қилма: баҳоси тушмайди...

СОЦИАЛИСТИК «ТЕНГЛАШТИРИШ»

«Ҳамма баравар бўлсин!» Социализм шиори. Яхши шиор... Афсуски, беш қўл баравар эмас, жимжилоқни ҳарчанд чўзғилаган билан ўртақўлга етмайди... Ўйлаб-ўйлаб, барчани баравар қилишнинг йўлини топдилар. Узунбармоқларни кесиб, қисқа бармоқ билан тенг қилдилар. Қўл тўмтоқ бўлиб, ишга ярамай қолди...

ҚАРҚИНОҚ

Учинчими-тўртинчими синфда ўқирдим. Акам темирқанот қарқиноқ олиб келди.

— Боқиб катта қилсанг, «гаҳ» деганингда қўлингга қўнадиган бўлади.

Қарқиноқни чигиртка, хом гўшт билан боқдим. Ҳовучимдан сув ичишга ўргатдим... Чиндан ҳам менга ўрганиб қолди. Ҳар куни эрталаб ёстиғим олдига учиб келади. «Қий-қийлаб» уйғотади. Дарахтда қўниб турган бўлса, «гаҳ» десам, пирпираб учиб келиб елкамга қўнади... Ўртоқларим қойил қолади...

Бир куни қарқиноғим йўқолиб қолди. Ҳовлини айландим. Боққа чиқдим. Қарасам, бошқа қарқиноқлар билан шохдан-шохга қўниб юрибди. Ўзимнинг қарқиноғимни аниқ танидим. Аммо неча марта «гаҳ-гаҳ» десам ҳам олдимга келмади. Алам қилди...

Йўқ, эртасига кечқурун ўзидан-ўзи учиб келиб, «қий-қий» деб елкамга қўнди. Тағин қочиб кетишидан қўрқиб, супанинг бир чеккасига олиб бордим-да устига тоғора тўнкариб қўйдим.

Эрталаб туриб, тоғорани кўтарсам... қарқиноғим ўлиб ётибди...

Йўқ, йиғламадим, қўрқиб кетдим. Кимдир қулоғим остида ҳайқиргандек бўлди: «Уни сен ўлдирдинг! Учишни хоҳлагани учун ўлдирдинг!..».

Бир ҳафтадан кейин болалар билан тўп тепаётиб оёғим синди. Йигирма кун тахтакачда ётдим. Қарқиноғим тушимга кирди.

МЕҲР ВА ҚАҲР

Меҳр — яхшилик, қаҳр — ёмонлик белгиси, деган гап бор...

Тескариси бўлса-чи?

Тасаввур қилинг. Бир номард, бегуноҳ одамни ўлдирди. Сиз меҳр кўргазиб, уни жазодан сақлаб қолдингиз. У эртасига бошқа бир бегуноҳни ўлдирди. Сизнинг меҳрингиз яхшиликка эмас, ёмонликка олиб келди...

Дунёда соат капгиридек тебраниб турадиган ҳақиқатлар ҳам бўлади...

ЙЎЛ БЎЙИДАГИ ДАРАХТ

Катта йўл бўйида дарахт ўсарди.

Иттифоқо унинг тагига бир йўловчи келди.

Кун иссиқ, йўловчи чарчаган эди. Дарахт соясида ўтириб дам олди...

Йўловчи очиққан эди. Қараса, дарахтда мевалар пишиб ётибди. У дарахтга чиқишга эринди. Тош отди. Мевалар дув тўкилди. Йўловчи тўйгунича еди...

Манзил олис эди... Йўловчи дарахт шохини қайириб, синдирди: таёқ ясади...

Кейин... йўлига кетди...

Дарахт бошқа йўловчини кута бошлади...

Бу дарахтнинг номи ЯХШИЛИК эди...

АЁЛГА БЕРИЛГАН НЕЪМАТ

Аёллар! Йиғлаб кўнглингизни бўшатишдек улуғ неъматни бергани учун Яратганга шукроналар қилинг!

ТИРИКЛАР ВА ЎЛИКЛАР

Вақти-вақти билан қабристонга борасиз... Аждодларингиз бошида туриб, ўтганлар руҳини хотирлайсиз. Сўнг... ўз юмушингизга кетасиз... Шошилманг. Дунё иши битганмас... Иложи бўлса, қабристонни осойишта айланинг. Шунда... ғалати ҳолат рўй беради. Марҳумлар сизга кў-ў-п нарсаларни айтади...

Ишонинг, ўликлар тириклардан кўра теранроқ фикрлайди...

КАПАЛАК ВА ТОШБАҚА

Тошбақа гулдан гулга қўниб юрган Капалакни кўриб, ғаши келди:

— Бир кунлик умрига учишини қара!

Капалак Тошбақани кўриб кулди:

— Юз йиллик умрига судралиб юришини қара!

ИЛОН

Кўп йиллар аввал Миссисипи дарёси соҳилларида дунёдаги энг катта илон — анакондани тутиб ўлдирибдилар. Узунлигини ўлчайман, деб ҳарчанд уринишмасин, эплай олмабдилар: илоннинг жасади нуқул букланиб қолармиш...

Одамлар ҳам қизиқ! Муттасил эгри юрган махлуқ ўлганидан кейин тўғри бўлди нимаю, бўлмади нима!

ТУЯ ВА ЭШАК

Тўртинчи «А» синфда ўқирдим. Ғалати ўқитувчимиз бор эди. Ўзи найнов. Бўйни ингичка. Ҳар қадам босганида боши лиқиллайди. Туянинг ўзи... Шўхлик қилсак, койимайди. Фақат «Ҳа, болажон-а, болажон-а!» деб хўрсиниб қўяди. Биз баттар тўполон қиламиз...

Аммо кўзларини юмиб шеър ўқиганда синфимиз сув қуйгандек жимиб қолади. Ўша шеърларнинг баъзи сатрлари чала-ярим эсимда қолган. «Ҳақиқатни кўрганларнинг кўзи кўрдир, ҳақиқатни тинглаганнинг қулоғи кар...».

... Кунлардан бирида ўқитувчимиз дарсга кирмади. Эртасига ҳам... Индинига ҳам... Қизиқ, биз уни соғина бошладик...

Бир ҳафтадан кейин янги муаллим келди. Тўртинчи «Б»нинг муаллими. «Кителли» муаллим... Кўриниши шу қадар қўрқувлик эдики, ҳаммамиз пилдир-пис бўлиб қолдик. Орамиздаги дадилроқ бола «Ўзимизнинг маълим қани?» деб сўраган эди. «кителли» муаллим сапчиб ўрнидан турди.

— Шоир маълиминг Магаданда! — деди қўлини пахса қилиб. — Маълиминг халқ душмани! Антисовет шеърлар ўқиган! Мутаассиб! Диндор! Ўшани соғинган бўлсанг, отангга айт: иккovingни қўшиб, сенларниям Магаданга жўнатамиз!

Кейин бир-биридан ваҳимали гаплар тарқалди. «Шоир ўқитувчи душман экан. Янги маълим «тегишли жойга ёзиб берибди...».

(Давоми 4-бетда).

ДАФТАР ҲОШИЯСИДАГИ БИТИКЛАР

(Давоми. Боши 3-бетда).

«Кителли» маълим яна анча йиллар дарс берди. Аммо бирон марта «шиғир» ўқимади...

Орадан замонлар ўтди... Наврўз байрами бўлаётган эди. Бир маҳал микрофонда таниш, виқорли овоз жаранглаб қолди:

— Ўртоқлар! Мана, ниҳоят биз ҳам ёруғликка чиқдик. Асрий анъаналаримиз тикланяпти...

Қарасам, ўзимизнинг «кителли» маълим. Фақат эгнида жигарранг китель эмас, тўн. Бошида дўппи... «Кителли» маълимнинг гапларига маҳлиё бўлиб, рўпарамда ўтирган қарияга эътибор бермабман. Бир маҳал қариянинг ўзи гап бошлаб қолди:

— Мен сизнинг китобларингизни ўқийман, болажон...

«Болажон» дегани қалбимда алланечук соғинч туйғуларини уйғотгандек бўлди. Покиза кийимли, қадди букик қарияга синчиклаб тикилдим.

— Сиз?..

— Ҳа-да, — деди қария мулойим кулиб. — Мен ўша «шоир» ўқитувчингизман... Хурсандман, болажон, кўришганимиздан хурсандман...

Агар микрофонда «кителли» маълим маърузасини чўзмаса, бошқа мавзуга кўчган бўлармидик...

— Домла, — дедим қарияга, — манавилар ҳамон ваъзхонлик қилиб ётибди. Ахир сиз...

— Начора, — деди қария синиқ жилмайиб, — эшак қачон хоҳласа, қаерда хоҳласа ҳанграйверади, болажон... Майли, мен ҳеч кимдан хафа эмасман. — Бир зум жим қолди-да, тағин маъюс кулимсиради. — Бир ҳангома айтиб берайми? Эсини еб қўйган чолни маъзур тутасиз... Бу гапларни китобдан ўқиганмидим, ё эллик иккинчи йили «уёқда» юрганимда эшитганмидим, ёдимда йўқ... Қадим замонда бир сарбон бўлган экан. Кўп юртларга борибди. Кўп азият чекибди. Ёшини яшаб, ошини ошаб, вақти қазоси етганини сезибди. Бола-чақалари, қариндош-уруғлари билан рози-ризолик тилашибди. «Мендан розимисизлар?» дебди. «Мингдан-минг розимиз» дейишибди...

Шунда яна бир қадрдони сарбоннинг эсига тушиб қолибди. Қирқ йил хизматини қилган туяси бор экан. Шу билан ҳам видолашадиган бўпти.

«Вақти келса керагидан ортиқ юк ортдим. Вақти келса, сувсиз қолдинг, оч қолдинг... Мендан розимисан?» деб сўрабди туядан. «Розиман, — дебди туя. — Тўғри, юк ҳам ортдинг, оч ҳам қолдим, сувсиз ҳам қолдим... Нимаики қилсанг, карвонни манзилга бехатар етказиш учун қилдинг. Бунисини тушунаман. Аммо бир марта сендан қаттиқ хафа бўлганман. Бир куни менинг жиловимни эшакнинг думига боғлаб қўйдинг. Эшак тупроқ чангитгани етмагандек, уч-тўрт марта тумшуғимга тепдиям... Сен бўлса, буни кўриб кулдинг...». Қария узоқ сукут сақлагач, хўрсиниб қўйди:

— Яхши сарбон юк кўтарадиган туясини эшакка тептириб қўймайди...

Микрофонда эса «кителли» маълим ҳамон нутқ ирод этар эди:

— Худога шукр, мана, маҳалламизда мачит қуриляпти. Иймонли бўлинглар! Намоз ўқинглар. Бир бандаи мўъминга туҳмат қилманглар...

...Қаердадир эшак ҳангради... Узоқ, кучаниб, ҳангради...

АВВАЛ ЎЗИНГГА БОҚ...

Қадим замонда мункиллаб қолган бир подшо соҳибжамол, ёш қизга уйланибди... Куёв тармашган экан, келин кулибди:

— Оғзингда битта тишинг йўғу мендан нима талаб қиласан?

Аламига чидолмаган подшо «Аталангдан суяк чиқиб тишимни синдирди», деб ошпазнинг калласини олган экан...

...Саксонинчи йилларда «ўзбек иши» деган «кампания» бошланди. Ўзбек — боқиманда. Ўзбек — текинхўр. Ўзбек — порахўр... Ичичидан чириб кетган юрт... Марказ матбуотида «даҳшатли фактлар» ошкор қилинди: 1987 йили Ўзбекистонда 270 хотин ўзини ўлдирган! Азбаройи диний ақидаларга, эркаклар зулмига чидолмай, ўзини ўзи ёқиб юборган... Қандай даҳшат! Қандай ёввойилик!..

Эслаб қолинг: «Огонёк» журналининг ёзишига қараганда худди ўша — 1987 йили «бахтиёрлар Ватани» — Совет Иттифоқида 54 минг 105 киши ўзини ўлдирган. Биргина жонажон пойтахтимиз Москва шаҳрида 1275 киши жонига қасд қилган.

Энди ҳисоб-китоб қилиб кўрайлик. Демак: Москвада ўзини осган, ёққан, заҳарлаган, юқори қаватдан ташлаган... Хуллас, шунақалар сони Ўзбекистондагидан қарийб беш ҳисса кўп. Тўғрими? Бунинг устига Москва аҳолиси Ўзбекистондан уч ярим марта кам. Тўғрими? Бундан чиқди, жон бошига ҳисоблаганда Москвада ўзини ўлдирганлар сони Ўзбекистонга нисбатан ўн беш марта кўпроқ бўлган! Тўғри ҳисобладикми?..

Аввал ўзингга боқсанг-чи, шоввоз!

ҚАЛАМ ФЕЪЛИ

Алломаларнинг гувоҳлик беришига қараганда ҳазрат Алишер Навоий бош вазир бўлишларига қарамай, ўлмас достонларини оддийгина ҳужрада, пастак курси ёнида ўтириб ёзган эканлар.

Ижодкорнинг амал курсиси қанча баландлашса, қалами қоғоздан шунча узоқлашишини билган эканлар-да ҳазрат!

ИЛМ ВА ИЖОД

Илм аҳли мендан ранжимасин. Бу гапни бировдан бировни устун қўйиш ниятида айтаётганим йўқ.

Илм қилиш учун жуда кўп ўқиб-ўрганиш керак. Ижодкор эса ўқиб-ўрганишдан ташқари ўзи «яратаётган» одамларга жон ато этиши, яъни йўқ жойдан бор қилиши керак...

ДЕВОНАИ ҲАҚГЎЙ

Ҳеч ўйлаб кўрганмисиз? Нима учун энг теран фалсафий асарда кўпинча телба қатнашади? Нима учун энг жиддий асарда масхарабоз ўралашиб юради?

Файласуфнинг етти ухлаб тушига кирмаган доно фикрни телба билмайди, деб айта оласизми?

Дунёнинг устуниман, деб юрган не-не азаматлар ўйлашга ҳам қўрқадиган ҳақиқатни масхарабоз айтмайди, деб ким кафолат бера олади?

«МЕҲРИБОН» МУХЛИС

Уйга меҳмонлар келадиган эди. Бозорга тушдим. Қарасам, каттакон тоғорада гилос сотиб ўтирган йигит нуқул «Домлажон, домлажон!» деб чақиряпти. Бордим. Йигит қўшқўллаб кўришди. Китобларимни «сув қилиб» ичиб юборганини айтди. Гилосдан тотиб кўришга ундади. Миннатдорчилик билдириб, гилоснинг нархини сўрадим.

— Юз сўм, домла! — деди у қўлини кўксига қўйиб. — Сизга юз сўм!

— Бошқаларга-чи?

— Саксон сўм.

— Нечук бунча «меҳрибончилик?» — десам, илжайди.

— Сизнинг пулингиз таварук-да, домлажон! Уйга бориб, болаларга мақтанаман: севимли ёзувчим гилосга йигирма сўм кўп пул берди, дейман.

Бир кило гилос торттириб, елим қопчиққа солдим. Етмиш сўм узатиб, мен ҳам илжайдим.

— Менинг пулим сизга қанчалик табаррук бўлса, сизнинг гилосингиз ҳам менга шунчалик табаррук! Уйга бориб болаларга мақтанаман: севимли мухлисим менга гилосни ўн сўм арзон берди дейман!

«ГАЛАДОПКА»

Ошкоралик билан бақироқлик аралашиб кетган кезлари «галадопка» эълон қилиш «мўда» бўлган эди... Бир дўстимнинг қўлида ишлайдиган уч ходим шарт қўйибди:

— Фалон ишни фалондай қилмасангиз «галадопка» эълон қиламиз.

Дўстим тушунтирибди, илтимос қилибди, ялинибди:

— Ҳой, биродарлар, сиз айтган нарсани қилиб бўлмайди, — деса, ходимлар айтибди:

— Ундай бўлса, шу кун, шу соат, шу дақиқадан бошлаб «галадопка!». Очликдан ўлиб қолсак, сиз жавобгарсиз!

Дўстим сиқилибди, бўғилибди. Қон босими ошиб кетиб пешинда ҳаво олгани ташқарига чиқибди. Қараса ҳалиги ходимлар ошхонада ўтирган эмиш. Ҳар бирининг олдида бир косадан ош. Ош устида икки сихдан кабоб...

— Ҳа, йигитлар, «галадопка» нима бўлди? — деса, ходимлар айтибди:

— Энди хўжайин, «галадопка»ни бўлиб-бўл-и-иб қилаверамиз-да!

Пиру бадавлатларимиз

МАҲАЛЛАНИНГ АЯСИ

Борди-ю Жаҳон Обидова тор кўчасига бориб:

— Ақидахон аянинг оиласи қандай? — деб сўрасангиз қўшнилар:

— Дунёда тенги йўқ аёл. Ақидахон ая ҳаммамизнинг меҳрибон аяхонимиз. Ақллари расо, фикрлари тиниқ, меҳнатсевар. Буларнинг оиласидек аҳил ва иноқ оилага фақат ҳавас қиласиз, — деб таърифлашади.

Бу таърифда катта маъно бор. Дарҳақиқат ушбу оиланинг пиру бадавлат, файзли онахони бўлмиш Ақидахон аянинг ҳаёт йўли ибратлидир.

Ақидахон Саидова турмуш ўртоғи Ҳошим акани урушга жўнатгач, оиланинг бутун оғирлиги унинг гарданига тушди. Рўзғор ташвиши, ўғиллар истиқболи кабилар онахон зиммасида қолди. Ботаника боғида оддий хизматчи бўлиб, топганини рўзғорига сарф этди. Тоҳир, Зоирлар улғая бошладилар. Улар сафига Зафаржон ҳам қўшилди. Кенжа ўғилга отаси соғ ва саломат, буюк зафарлар билан кириб келишини орзу қилиб, Зафаржон деб исм қўйишганди. Ўғиллар ота дийдори илинжи билан ўқишди...

Ақидахон ая ўзи емай-ичмай, уч ўғилни бекаму-кўст тарбиялади, илмли қилди. Катта ўғил Тоҳир физика-математика фанлари номзоди, доцент. Ўртанчаси Зоир техника фанлари доктори, профессор. Тошкент автомобиль йўллари институтининг проректори. Кенжа Зафаржон эса фалсафа фанлари номзоди, доцент. Ақидахон ая ёшлигида кўрмаган орзу-ҳавасини ўз фарзандларидан кўриб, рўшнолик билан яшамоқда. Невара ва эваралар ҳар ҳафтанинг якшанба куни бувижонлари ҳузурида бўладилар. Келинлари Дилбархон, Эътиборхон, Рихсияхонлар ҳам парвона бўлиб, Ақидахон онахонни уринтирмай, хизматда бўлишади.

Обод маҳалласининг катта-ю, кичик юзлаб аҳли онахонни севиб, ардоқлаб онажонимиз дейишлари бежиз эмас. Онахон маҳалланинг барча юмушига бош-қош бўлиб, доно маслаҳатлар бериб турадилар.

Ҳовлининг бир чеккаси гулзор. Бу ҳар хил хушбўй гулларни онахоннинг ўзлари экиб, парваришлаб борадилар. Табиатга шайдоликлари уларнинг умрларига умр қўшмоқда. Онахон яқинда 80 ёшга тўлдилар. Аммо ҳовлиларга, боғларга қараб туриш кундалик одатлари. Негаки, чорак асрдан кўпроқ Ботаника боғида меҳнат қилган ая бир лаҳза бўлсин тинч ўтира олармидилар.

Омон САЙДАМИНОВ,
муаллим.

СУРАТДА: Ақидахон ая Саидова.

«Мансаб билан баландмас одам, мансаб — одам билан муҳтарам», — деган экан буюк Абулқосим Фирдавсий. Сўзимни бу улуғ зотнинг пурҳикмат фикрларидан бошлашим бежиз эмас. Қоғозга туширишга арзийдими ёки йўқми, кимгадир нафи тегадими, яна бировга сабоқ бўлармикан, деб узоқ вақт ўйландим. Ўйландиму барибир ёзишга тутиндим...

Турмуш чорраҳаларида

САБОҚ

Оддий иш кунларимиздан бири эди. Хонага 35-38 ёшлардаги зиёлинамо кийинган йигит кириб келди. «Сизни йўқлаб келган киши ким бўлишидан қатъи назар, иззат-икром кўрсатинглар», — дейилганидек, ўрнимдан туриб саломлашдим, ўтиришга таклиф қилдим.

Йигит менинг саломимни, сўзларимни эшитмагандек «Менга «Халқ сўзи» газеталари керак. Олиб беринг» деди. Мен унинг бу муомаласидан лол қолдим. Лекин ўзимни йўқотмадим.

— Кечирасиз, сиз сўраган газета йўқ эмас, бор. Лекин уни беролмайман. Ишхона учун бир нусха оламиз. Тахламга тикиб қўйишим керак, — дедим.

Йигит икки қўлини шими чўнтагига тиққанча менга буйруқ оҳангида деди:

— Мен ҳуқуқшуносман. Шу газетани тикиб қўймасангиз ҳам бўлаверади.

Мен унга ўзига керакли газетани шаҳар кутубхонасидан ёки газета-журналлар сотиладиган жойдан сўрашини тавсия қилдим.

Йигит энди ўшқиришга ўтди:

— Сиз бу ерда кимсиз ўзи?! Ҳозир бошлиғингизга айтсам, ўзингиз икки қўллаб менга газетани тутқазишга мажбур бўласиз, — деди.

— Сиз худо эмассиз-ку. Эшикдан кирганингиздаёқ кимлигингиз аён бўлган эди. Сизга бошқа гапирадиган гапим йўқ, — дедим.

Энди у «сен»сирашга ўтди:

— Ҳой, бу сафсаталарингни театрда айтасан, билдингми? Менга ақл ўргатма. Беш йил институтда ўқитиб қўйишган. Ўзи бир котибаю, ақл ўргатишини қаранг.

— Беш йил ўқибсиз-у, лекин на салом-аликни, на муомалани ўрганмабсиз... — дедим секингина.

Йигит гапимни шартта кесиб ташлади:

— Яна бошладингми насиҳатни? Бошқа жойларга бориб нима сўрасам, ўша заҳоти тайёр қилишади. Ҳе, ўргилдим сендан...

Жоним чиқиб кетаёзди.

— Ўша сиз тугатиб қўйган даргоҳни мен ҳам битириб қўйганман. Лекин сизга ўхшаб бировларнинг «соя»сида эмас, ўз билимим билан, ҳаловатдан кечиб тугатганман!

Йигит ялт этиб менга юзланди:

— Ие, сиз ҳали журналистикани тугатганмисиз? Қачон? — у ҳужжатларимга кўз югуртириб деди, — ҳатто уюшмага ҳам аъзо бўлган экансиз... Кечирасиз, синглим, иш юзасидан нималар бўлмайди, дейсиз. Мен бўлсам сизни... Менга ҳисобот тайёрлашда ўзингиз ёрдам берсангиз ҳам бўлар экан-ку. Кечирасиз, исмингиз нима эди?

Йигитнинг гаплари қулоғимга кирмас, шунақанги нафратим қўзиган эдики, бунга сўз тополмайман...

Ўша воқеадан сўнг анча пайтгача ўзимга келолмай юрдим. Шу пайтгача «5 йил фалон жойда ўқиганман, пистон жойда ишлайман», деб ҳеч кимга айтмаган эдим. Бироқ, юқоридаги ҳолатларга асабларим бардош бера олмай ҳуқуқшунос йигитга биринчи марта ҳужжат кўрсатишим эди.

Қачонгача «Мен кимман!» деган ақида билан яшаймиз? Ахир вақти келиб борадиган жойимиз маълумку, нега бир-биримиздан озгина меҳримизни дариғ тутамиз, дилозорлик қиламиз?! Яратган Оллоҳ барча умматлари қатори бизга ҳам ирода, инсоф, иймон ато этади. Дилларимизга ғазаб, армон, надоматлар бегона бўлсин...

Шоира АБДУТОЛИПОВА.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасига Когон бош пиллахонаси директори Шоназар Бадалов бир ариза билан мурожаат қилди. У кунни-тунга улаб, пешона тери эвазига етиштирилган туманнинг 900 нафарга яқин пиллакорининг ризқи — 34 тонна пилла қандайдир фирибгарнинг қўлига тушиб қолганлигини, на унинг ўзидан, на пилладан дарак борлигини айтганида ИИББ раҳбарияти бу ишга асло бефарқ қараб туролмадилар...

Жиноят жазосиз қолмайди

ЧИЛПАРЧИН ҲАЁТ

ёхуд товламачининг чиркин қисмати тўғрисида

Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғининг биринчи ўринбосари, милиция полковниги Турсунхон Худойбергенов бошчилигида тезкор гуруҳ тузилиб, жиноятчиларнинг бебаҳо саноат маҳсулотини қаерга туширишганини, кимлар бу ишга аралашгани аниқланди. Кўрилган тезкор тадбирлар натижасида жиноятчилар ушланди.

Илгари спорт билан шуғулланиб юрган Қобилжон Шуҳратов (тергов жараёни давом этаётгани учун исми ўзгартирилди) ҳам ўзини тижорат соҳасида синаб кўришга қарор қилди. Аввалига унинг омади чопиб анча-мунча пул ишлаб ҳам олди. Бироқ берганига шукр қилмасдан янада кўпроқ пул топиш мақсадида нафсига эрк бериб юборди. «Менинг нафсим балодир, ёнар ўтга соладур», деган ибратли сўзларни унутди. Бировнинг дўпписини бошқасига кийдириб товламачилик, фирибгарлик билан пул топишга киришиб кетди. Шу йилнинг март ойида «тижоратчи» Когон туманидаги бош пиллахонага келиб директор Шоназар Бадалов ва бошқаларни чув тушириб, 34 тонна пиллани олиб кетади. Қобилжон ўзини анчадан бери пилла учун ҳақ ололмаётган одамларга халоскордай кўрсатади. «Мен оғир аҳволингизни тушуниб турибман. Шу вазиятдан қутқариш учун олдингизга келдим», дейди тап тортмай. Қишлоқ одамлари ҳам соддароқ эмасми дарров пиллани қанорга солишиб ҳатто «КамАЗ»ларга ортишиб юборишди.

Тергов ишлари натижасида шу нарса маълум бўлдики, Шоназар Бадалов ҳам тижорат ишларига тушунмаслиги сабабли керакли ҳисоб-китоб варақлари бўлмасада Шуҳратовнинг тижоратдаги имкониятлари, пулни қайси йўл билан ўтказиб бериши, молнинг сақланишига кафолатини билмасдан сохта банк ҳужжатларига ишониб бериб юбораверган. Шартнома ҳам бир томонлама воситачиларсиз имзоланган. Бадаловнинг фикри-хаёлида эса қандай қилиб 1995 йил пилласини сотиш ва ҳақини одамларга ундириб бериш бўлган. Афсуски, у сал бўлмаса фирибгарнинг қўлига тушиб куйиб қолай деганди.

Тошкент милицияси ходимлари Когон тумани пиллакорларига яна бир ишда ёрдам беришди. Пилла Тошкентнинг ўзида қолди. Уни пойтахтдаги бир фирма 4 миллион 788 минг 600 сўмга сотиб олди.

Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғининг биринчи ўринбосари, милиция полковниги Турсунхон Худойбергенов бошчилигидаги бир гуруҳ ходимлар Когон туманида бўлиб, салкам 5 миллион сўмни сермашаққат меҳнат натижасида ишлаб топган эгаларига қайтаришди.

— Биз ҳам пилла нима эканлигини, унинг қандай бебаҳо хом ашёлигини яхши биламиз. Бир ойлик меҳнат бир йилга татийди. Эрта туриб кеч ётишлар, албатта кишидан кўп меҳнат талаб қилади, — дейди Т. Худойбергенов.— Меҳнатингиз ҳалол экан. Мана унинг ҳақини бугун қўлингизга топширмоқдамиз. Ўйлайманки, бу иш нафақат когонликлар учун, балки бутун Бухоро вилояти корхона, ташкилот, муассаса раҳбарларига сабоқ бўлади. Халқ мулкини дуч келган одамга ишониб топшириб бўлмайди.

— Милиция полковнигининг гапларида жон бор, — дейди Когон тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари Жанабай Мақонов. — Когонликлар йўл қўйган хатони яхшиям пойтахт милицияси ходимлари билиб қолишиб, катта бир нохушликнинг олдини олишди. Биз улардан миннатдормиз.

Когон туманининг «Зарафшон» жамоа хўжалигида яшайдиган 69 ёшлик нафақахўр Ҳабиб ота Мўминов эса ўз дил сўзларини қуйидагича ифода этди:

— Умрим бўйи қишлоқда яшаб келаман. Пилла етиштириш, унинг қийинчиликларини биздан сўранг. Жуда оғир иш. 1995 йили ўғлим 1,5 қути ипак қурти олиб келди. Нафақага чиққан бўлсанг ҳам уйда ўтиролмас экансан. Бир барг юлсам ҳам ҳарна дея ёрдамлашиб турдим. Режадан ортиқ кумуш тола топширдик. Лекин шу пайтгача пулини олмасдан қийналиб юргандик. Кеча сизларнинг келганингизни эшитиб хурсанд бўлдик. Раҳмат сизларга, ўғилларим.

Биз ҳамма кишиларнинг дил розларини ёзиб ўтирмаймиз. Асосийси когонликлар бугун хурсанд. Ҳар қалай ҳақиқат ва адолат қарор топди. Ташвишли 45 кун ортда қолди.

Халқимизда бир гап бор: «Яхши бўлсанг ошингни, ёмон бўлсанг бошингни ейсан». Товламачилик қилиб юрган бир йигитнинг ҳаёти мана шундай чилпарчин бўлди.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими.

Тараққиёт уфқлари

ИОН ТАНЛОВЧИ ЭЛЕКТРОДЛАР

Россия Фанлар академиясининг Н. С. Курнаков номли умумий ва анорганик кимё институтида янги ион танловчи электродлар ишлаб чиқарила бошланди. «ИОНИКС» хилидаги турли электродлар аналитик таҳлиллар, моддалар таркибини аниқлаш ва электр кимёсининг маълум муаммоларни ҳал қилишга мўлжалланган бўлиб вақтни тежайди, қўлланишда қулай ва осон тайёрланади. Нитратлар, хлоратлар, металлар ва бошқа нарсалар ионларини тезгина аниқлаб бериш билан бир қаторда ионометрия усулини қўллаган ҳолда жуда кўпдан-кўп бошқа ионларни ҳам кўрсатади. Усулнинг тезкор йўлини айниқса қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилидаги нитратлар ионларининг миқдорини топишда қўллаш самаралидир. Талабгорнинг мақсадига қараб туриб институт илмий ходим ва муҳандислари мазкур ишлар учун асбоб- ускуналар, янги аналитик усуллар, жиҳозлар ва бошқа шу каби нарсалар учун лойиҳалар тузиб беришлари мумкинлиги хабар қилинади.

ВЕНЕРА КУРРАСИДАГИ ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИ

АҚШнинг Калифорния штатидаги реактив ҳаракат лабораторияси «Магеллан» планеталараро станциясидан олинган маълумотларга асосланиб Венерада ер қимирлаши натижасида узунлиги 7,6 ва эни 3 километр атрофида бўлган тупроқ — ер сурилиши рўй берганлигини аниқлашди. Олимлар бунга асосланиб Венерада фаол геологик жараёнлар юз бераётгани ҳақида фикр билдирдилар. Сайёрада Қуёш системасида энг узун канал мавжудлигини ҳам топишиб, унинг узунлиги 6760 ва эни эса 1,6 километр атрофида эканлигини ҳисоблаб чиқишди. Ушбу табиий иншоотнинг қандай геологик жараёнлар асосида вужудга келганлиги олимларни қизиқтирмоқда. Сайёра юзасидан отилиб чиққан иссиқ ер ости жинслари сабаб қилиб кўрсатилиши бунга тўла исбот бўла олмаслиги ҳам айтилмоқда. Табиийки «улкан канал»нинг вужудга келиши сабаблари кўпчилик тадқиқотчилар томонидан ўрганилмоқда.

ГАЛАКТИКА МАРКАЗИДАГИ ҚОРА ТУЙНУК

АҚШнинг Нью-Жерси штатидаги Меррей-Хилл обсерваторияси илмий ходимлари Галактика маркази яқинида 511 кэВга тенг энергия билан гамма нурланиш оқими давом этаётганлигини қайд қилишди. Бундай энергия электронлар билан позитронлар учрашуви вақтида вужудга келадики, бу каттагина миқдордаги қора туйнук сабабли пайдо бўлувчи табиий ҳодисадир. Нур тарқатаётган жисмнинг зичлиги ўта юқори бўлиб юлдузлараро масофаникидагидан ўн минг баравар кўплиги аниқланди. Олимлар унча катта бўлмаган қора туйнук ҳажмининг ўзиёқ Қуёшникидан бир неча баравар улканлигини қайд қилишди. Бундан «қора туйнук» массаси зичлигининг ўта юқори бўлишини, яъни бир ангишвонадаги миқдорининг оғирлиги 100 миллион тоннадан кўп келиши ҳақидаги маълумотларни тасдиқлаши маълум бўлади.

Қудрат АҲМЕРОВ,
муҳандис.

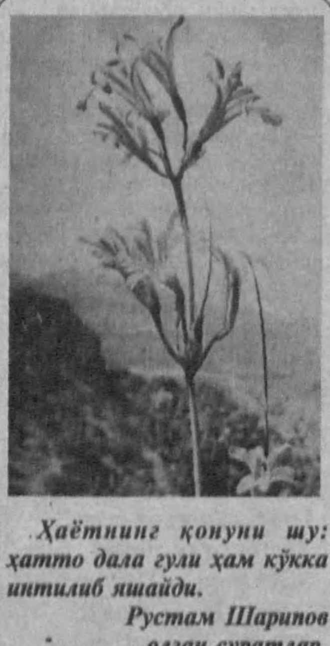

Ҳаётнинг қонуни шу: ҳатто дала гули ҳам кўкка интилиб яшайди.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РАҲБАРИЯТИ абонентлардан телефондан фойдаланганликлари учун ҳақни ҳар ойнинг 15-кунигача тўлашларини ўтиниб сўрайди ҳамда тўланган пул ойнинг 25-кунигача келиб тушмаган тақдирда телефон узиб қўйилиши, агар тўланган пул ойнинг 30-кунигача келиб тушмаса, абонент номери ёпилишини билдиради.

Телефон номери ойлик абонентлик ҳақи тўлангандан кейингина қайта уланади.

Абонентни қайта тиклаш учун у ёпилган кундан бошлаб 30 кун мобайнида телефондан фойдаланганлик ҳақи, қарзи, жумладан, абонент ёпилганлигини рўйхатга олинганлиги учун 25 фоиз ҳақи тўлангандан сўнг қайтадан очилади. Абонент ёпилгандан сўнг 30 кун ўтгач ҳақи тўланмаса абонентга телефон янгитдан ўрнатиш учун белгиланган миқдорда (яъни 2 минг сўм) тўлангандан сўнг улаб берилади.

* * *

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РАҲБАРИЯТИ абонентлар, давлат корхоналари, ҳиссадорлик жамиятлари, фирма ва бошқа ташкилот раҳбарларига фуқароларнинг телефонлаштирилган квартираларга кўчиб ўтганларида, давлат ёки қўшма корхона ҳамда хусусий корхонанинг номи ўзгарган тақдирда абонентлик номерини янги эгаси номига телефон алоқаси тармоғида зудлик билан бир ой мобайнида қайта рўйхатдан ўтказиш зарурлигини

ЭСЛАТИБ ЎТАДИ.

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҚЛАРИНИНГ МАНЗИЛЛАРИ:

ҲАМЗА ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 21/24, 22/23, 33, 34/35, 36-АТСлар — Асомов кўчаси, 2-уй.

МИРЗО УЛУҒБЕК ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68-АТСлар — Ҳожибоев кўчаси, 45-уй.

МИРОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 50, 53, 54/55, 56, 57/58-АТСлар — Нукус кўчаси, 87-уй.

СОБИР РАҲИМОВ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 29, 40, 41, 42/49, 43, 44, 45, 46, 47, 48-АТСлар — 2/5 «Қорақамиш» мавзеси, Ўрозбоев кўчаси, 21-уй.

ЧИЛОНЗОР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 72, 74/75, 76, 77, 78, 79-АТСлар — Чилонзор даҳаси, 3-мавзе.

ЯНГИОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 72, 74/75, 76, 77, 78, 79-АТСлар — Чилонзор даҳаси, 3-мавзе.

ЯНГИОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ — 90/92, 91/93, 94/97, 98-АТСлар — Кадишев кўчаси, 17-уй.

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ чоршанба ва умумий дам олиш кунларидан ташқари СОАТ 8.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Абонентлик номерининг эгасига тегишлилиги номувофиқлиги аниқланганда бу телефон номери олиб қўйилади ва бошқа абонентга фойдаланиш учун берилади.

* * *

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Станциялараро алоқа иншоотларида режали равишда таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан вақтинча

3 ИЮНДАН 3 АВГУСТГАЧА

67-АТСдан — 96-АТСга, 91-АТСдан — 67-АТСга, 91-АТСдан — 62-АТСга, 24-АТСдан — 96-АТСга, 91-АТСдан 24-АТСга чиқиш қийинлашишини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

* * *

Алоқа иншоотларини режали равишда таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан вақтинча

3 ИЮНДАН 11 ИЮНГАЧА

Темиртов, Қўрғонча ва унинг 1, 2, 3, 4, 5-тор кўчаларида, Шомаҳмудов кўчаси, Оқсой ва унинг 1, 2, 3, 4-тор кўчаларида, Кремль кўчасида яшовчи 42-АТС АБОНЕНТЛАРИДА

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИНИНГ П. Ф. БОРОВСКИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТИББИЁТ БИЛИМ ЮРТИ

15 июнь соат 11.00 да ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ.

Ўрта мактабни битирган ўқувчилар, уларнинг ота-оналари, тиббий маълумот олишни истаганлар таклиф қилинади.

ЎҚУВЧИЛАР ТИББИЁТ БИЛИМ ЮРТИНИНГ ЎҚУВ-МОДДИЙ АСОСИ БИЛАН ТАНИШАДИЛАР.

Манзилгоҳимиз: 700064, Тошкент шаҳри, Боровский кўчаси, 8-уй (2, 3, 5, 13, 22, 25, 28-трамвайларнинг «Санъат музейи», 10, 17, 5-троллейбусларнинг «Тошсовет» номидаги шифохона» бекатлари).

Юнусобод туманидаги **«БОБОДЕҲҚОН»** жамоа корхонасига қарашли 4-дўконнинг йўқолган штампи

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

* * *

«Ўзсавдогарбанк» Тошкент шаҳар бўлимининг йўқолган 3 ва 5-рақамли думалоқ сурғучли металл МУҲРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Й. Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси» ҳиссадорлик жамияти қуйидаги касб бўйича ишга таклиф қилади:

ХОМ АШЁНИ БИЧУВЧИЛАР

Ўртача ойлик маоши 2000— 2500 сўмни ташкил қилади ҳамда 100 фоиз мукофот пули тўланади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги «Тошгаз» бошқармаси бошлиғи С.С.Башировга отаси

Соли БАШИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-81-42, 36-57-27.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Б-0308. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 6.134 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.